

Spis treści

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki	3
2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej	3
3. Komputeryzacja.	4
4. Zbiory biblioteczne	6
5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna Porównanie wyników za lata 2017/2018	9
5.1 Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.	10
5.2 Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje. Najważniejsze przykłady form pracy.	21
6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.	32
7. Nie dotyczy	
8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.	42
9. Finansowanie.	47

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach jako samorządowa instytucja kultury zobowiązana jest do kształtowania, promowania i zaspokajania potrzeb kulturalnych, edukacyjnych, informacyjnych i społecznych jej aktualnych i potencjalnych użytkowników. Jest także miejscem wymiany dokumentów, usług i informacji świadczonych w oparciu o technologie informatyczne. Podejmowane przez Bibliotekę działania służą ogółowi mieszkańców Katowic oraz środowisku ponadlokalnemu.

Terenem działania Miejskiej Biblioteki Publicznej jest miasto Katowice, na obszarze którego rozmieszczonych jest trzydzieści pięć filii. Biblioteka nie posiada centralnej siedziby; dyrekcja, działy merytoryczne i administracja mieszczą się przy ul. Kossutha 11 na Os. Witosa.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych określony został w Regulaminie Organizacyjnym.

1.2 Radca prawny Biblioteki prowadzi bieżącą analizę zgodności dokumentów wewnętrznych MBP ze stanem faktycznym oraz przepisami wyższej rangi, przedstawiając Dyrektorowi propozycje aktualizacji. W roku 2018 przygotował 15 zarządzeń, w tym :

- Zmiany w Regulaminie udzielania zamówień publicznych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach (1/2018 z dnia 02.01.2018)
- Zmiany w Regulaminie udzielania zamówień publicznych podprogowych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach (2/2018 z dnia 02.01.2018)
- Zmiany w Instrukcji Kontroli Zarządczej (4/2018 z dnia 15.02.2018)
- Ochrona przeciwpożarowa (5/2018 z dnia 30.04.2018)
- Dostosowanie do przepisów o ochronie danych osobowych dokumentacji systemu ochrony danych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach (7/2018 z dnia 25.05.2018)
- Przeprowadzenie spisu z natury majątku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach (10/201/ z dnia 17.09.2018)
- Inwentaryzacja roczna majątku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach wg stanu na 31.12.2018 r. (13/201/ z dnia 27.12.2018)

Opracowano projekt nowego Statutu Międzyzakładowej Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej działającej przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach, który ma zostać przyjęty z początkiem 2019 r.

1.4 – Z okazji jubileuszu 25-lecia kształcenia integracyjnego w Katowicach Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach została nagrodzona statuetką „Przyjaciel integracji” za działania integracyjne organizowane z udziałem dzieci niepełnosprawnych.

- Z okazji obchodów 70-lecia Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, Miejska Biblioteka Publiczna uhonorowana została jubileuszową statuetką w podziękowaniu za wieloletnią współpracę i propagowanie idei honorowego krwiodawstwa.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

W 2018 r. nie odnotowano zmian w ilości placówek Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach. Czyniono starania o stworzenie multimedialnej placówki MBP, pełniącej również rolę biblioteki centralnej. Zadanie to pozostaje w planach na następny rok.

Ze środków własnych i otrzymanych w ramach Budżetu Obywatelskiego dodatkowych środków finansowych unowocześniano i wyposażano placówki oraz prowadzono prace w ich otoczeniu:

- W Filii nr 8 zostały odnowione pomieszczenia: wymieniono sufit podwieszony w wypożyczalni, pomalowano ściany i sufity.
- W Filii nr 14 przeprowadzono remont sceny w sali koncertowej polegający na wzmocnieniu konstrukcji podestu i wymianie wykładziny, pomieszczenie zostało pomalowane, a w oknach i drzwiach zamontowano nowe żaluzje; odnowiono także zamontowane w ogrodzie elementy małej architektury i ogrodzenia; w związku z powstałym zapadliskiem części chodnika na terenie nieruchomości użytkowanej przez Filię nr 14, wymieniono skorodowane odcinki instalacji kanalizacyjnej zewnętrznej oraz wewnątrz budynku. Uzupełniono ubytki styropianowe elewacji oraz w pasie cokołu budynku, wymieniono kostkę betonową. W pomieszczeniu magazynowym zastąpiono istniejącą wykładzinę, wykładziną obiektową o wysokiej klasie ścieralności, pomalowano również ściany i sufit.
- Sposobem gospodarczym zostały pomalowane pomieszczenia w Filii nr 18, 5 Mł. i pokój biurowy w F-22.
- W Filii nr 3 zmodernizowana została pochylnia dla osób niepełnosprawnych oraz rozpoczęto prace związane z zagospodarowaniem patio.
- W Filii nr 20 unowocześniono instalację centralnego ogrzewania przez Hutniczo – Górnica Spółdzielnię Mieszkaniową, we wszystkich pomieszczeniach zastąpiono stare grzejniki typu Favier urządzeniami nowocześniejszymi i wydajniejszymi. Biblioteka wykonała niezbędne prace tynkarskie oraz uzupełniła powłoki malarskie ścian, została także odnowiona Czytelnia, gdzie ułożono nową wykładzinę oraz pomalowano pomieszczenie. Realizując zalecenia pokontrolne p.poż wyodrębniono z części korytarza filii pomieszczenie magazynowe, poprzez zabudowę istniejącej wnęki płytami systemowymi gipsowo – kartonowymi o odpowiedniej odporności ogniowej.
- W Filii nr 6 wymieniono zużytą pompę instalacji centralnego ogrzewania.
- W Filii nr 12 zmodernizowano system napędowy rolety antywłamaniowej zewnętrznej. Nową roletę antywłamaniową założono również w Filii nr 10. Unowocześniono także instalację alarmową w Filii nr 7, gdzie wymieniono zużytą centralę.

3. Komputeryzacja

Procedurę wdrażania elektronicznego systemu zarządzania biblioteką w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach rozpoczęto w 1997 r. Skala wdrożenia umiejscowiła MBP w Katowicach wśród prekursorów nowoczesnych rozwiązań w zakresie informatyzacji bibliotek. Przez wiele lat posiadany system biblioteczny PROLIB znacząco poprawiał komfort pracy bibliotekarzy i umożliwiał wygodniejsze korzystanie z zasobów biblioteki przez czytelników. Jednak do września 2018 r. MBP w Katowicach posiadała niewspieraną i nieaktualizowaną wersję systemu PROLIB 2013.1.00, która nie spełniała już oczekiwań ani czytelników, ani bibliotekarzy. Warunkiem umożliwiającym aktualizację oprogramowania był zakup serwerów, na których to oprogramowanie mogłoby działać. Zakupu sprzętu dokonano w sierpniu 2018 r. Został on sfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury (w ramach programu Infrastruktura Kultury 2018) w wysokości **34.142,20 zł** – oraz własnych - **21 265,46**.

Wdrożenie nowej graficznej wersji PROLIB 2018.2.03 miało miejsce w dniach 17.09.2018-25.09.2018 r.

Wersja ta zawiera zmiany spełniające wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych

w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Są to zmiany, które spełniają wymogi Rozporządzenia Ogólnego o Ochronie Danych osobowych, np. prawa do bycia zapomnianym, prawa do przenoszenia danych, prawa do sprzeciwu, rejestracji zgody na komunikację, czy działania marketingowe.

Zadania w dziedzinie komputeryzacji wykonuje i nadzoruje Dział Informatyczny, którego pracownicy administrują i konfiguruje sieci, zarządzają systemami operacyjnymi oraz serwerami biblioteki, a także pełnią nadzór nad sprawnym działaniem sprzętu komputerowego i multimedialnego.

Dział dokonuje zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, wykonuje bieżącą archiwizację baz danych i zasobów systemowych, utrzymuje kontakty z autorami programów, dostawcami sprzętu i Internetu, aktualizuje treści stron www.mbp.katowice.pl oraz www.bip.mbp.katowice.pl

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. zarejestrowano 386 131 odsłon strony internetowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach oraz 6 992 odsłony strony BIP.

W 2018 r. Dział Informatyczny zrealizował między innymi następujące zadania:

1. zakup i konfiguracja komputerów w ramach Budżetu Obywatelskiego (7 szt.)
2. zakup i wdrożenie pakietu Microsoft Office 2016
3. zakup programu informacji prawnej „Legalis”
4. zakup i wdrożenie programu TeamViewer
5. zakup systemu nagłaśniającego dla Filii nr 26 w ramach Budżetu Obywatelskiego
6. wymiana i instalacja dysków SDD w komputerach działu Metodyki, Analiz i Promocji
7. zmiana zabezpieczeń na komputerach do dyspozycji czytelników w związku z wdrożeniem RODO
8. uruchomienie i wdrożenie platformy informacyjnej dla pracowników
9. zakup 2 serwerów dla systemu bibliotecznego „Prolib”
10. aktualizacja systemu bibliotecznego (wdrożenie graficznej wersji wypożyczalni „Prolib” (z Prolib v. 2013.1.00 do Prolib v. 2018.2.03)
11. reorganizacja serwerów, urządzeń sieciowych w serwerowni (zakup szafy rackowej), montaż nowych serwerów i urządzenia podtrzymującego zasilanie (UPS)
12. konfiguracja serwera pulpitów zdalnych wykorzystywanych do połączeń między centrala a filiami w nowej wersji systemu bibliotecznego Prolib v. 2018.2.03
13. konfiguracja i instalacja systemu operacyjnego oraz środowiska serwera OPACWWW (wdrożenie szyfrowanej transmisji)
14. konfiguracja i instalacja systemu operacyjnego serwera Prolib
15. zmian konfiguracji połączeń VPN w związku z wdrożeniem nowej wersji systemu bibliotecznego Prolib v. 2018.2.03
16. newsletter - wdrożenie i zbudowanie szablonu
17. zakup i wymiana dwóch switch'ów 24-portowych w centrali MBP Katowice
18. zmiana dostawy usług hostingowych (konfiguracja urządzeń, komputerów)
19. zakup serwera plików
20. nadzór i opieka techniczna nad konferencją szkoleniową dla bibliotekarzy OBRAZ/słowo/Biblioteka
21. zmiana PHP serwisów (serwer zewnętrzny) na najnowsze (7.2). Dodatkowo wykonano animacje i grafiki na profil facebookowy i bieżącą poprawę serwisów - ujednoczenie wizualne
22. obsługa systemów SEKAP i ePUAP

Wszystkie przeprowadzone prace i wydatki były planowe i miały na celu:

- wykrywanie, zapobieganie i korygowanie błędów związanych z przetwarzaniem i przepływem informacji w systemach i aplikacjach użytkowych wspomagających pracę Biblioteki,
- wdrażanie narzędzi zapewniających bezpieczeństwo danych i systemów informatycznych,
- minimalizowanie ryzyka wystąpienia awarii i niestabilnej pracy systemów informatycznych, zabezpieczenie danych we wszystkich placówkach Biblioteki.

Ankieta dot. komputeryzacji 2018 r. Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach w załączeniu do sprawozdania.

4. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów MBP w Katowicach na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Rodzaj zbiorów	2017	2018	uwagi
KSIAŻKI	Ilość vol.		
D – Literatura dla dorosłych	375.052	376.075	
M – Literatura dla dzieci i młodzieży	134.566	135.140	
P – Literatura popularnonaukowa	275.863	268.428	
Razem książki	785.481	779.643	
ZBIORY SPECJALNE			
Materiały dźwiękowe, w tym:			
Nagrania dźwiękowe muzyczne płytach CD/DVD	72	72	Filia nr 32
Książki mówione na płytach CD/DVD	18.407	22.500	Filie nr: 1,6, 9, 11,12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21,25,26, 28,31, 32, 33, 35, 36, 5Mł
książki mówione na kasetach magnetofonowych	1.671	1.671	Filia nr 1
książki mówione w formacie Czytaka	1.597	1.597	Zbiory dla osób niepełnosprawnych (licencja na podstawie Art.33 ¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)
LARIX	1.248	1.765	
Razem zbiory specjalne	22.995	27.605	

W 2018 roku fundusze na zakup książek i audiooboków wyniosły **626.102,00 zł** i pochodziły z następujących źródeł:

- Urząd Miasta Katowice – **450.102,00 zł** (w tym z Budżetu Obywatelskiego **332.100,00 zł**),
- ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa – **172.000,00 zł**.
- dar pieniężny Czytelniczki dla Filii nr 17 w wysokości : **4.000 zł**.

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów.

Łącznie środki finansowe w wysokości **553.205,65 zł** pozwoliły na zakup **27.300 vol.** książek a średnia cena zakupionej książki wynosiła **20,26 zł** (średnia cena książki kupionej w 2017 r. wynosiła **20,17**), w tym:

- z Budżetu Obywatelskiego zakupiono **13.865 vol.** na kwotę **277.600,00 zł**,
- ze środków własnych MBP zakupiono **5.087 vol.** na kwotę **104.276,36 zł**,
- ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji zadania Programu BN „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” zakupiono **8.394 vol.** za kwotę **171.329,29 zł**.

Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców Katowic w stosunku do 2017 (296.262 mieszkańców na dzień 30.06.2017 i wyniósł **6,79**) zwiększył się i wyniósł (przy liczbie 295.449 mieszkańców Katowic – dane z Urzędu Statystycznego na dzień 30.06.2018) – **9,24**.

Książki kupowane były za pośrednictwem firmy : OSDW Azymut Sp. z o.o. w Warszawie po ogłoszeniu zamówienia podprogowego na dostawę książek, wydawnictw i audiobooków.

Polityka zakupu książek w 2018 roku preferowała przede wszystkim nowości literatury pięknej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży. Literatura naukowa była kupowana w mniejszej ilości, ponieważ spadło zainteresowanie obecnością książek naukowych w bibliotekach. Czytelnicy w minimalnym stopniu wykazywali zainteresowanie księgozbiorem podręcznym, w związku z czym zakupy tego typu pozycji ograniczyliśmy do minimum.

Zakup książek był dokonywany na podstawie ofert internetowych AZYMUTU. Dostawca kilkakrotnie uzupełniał swoją ofertę o specjalne zamówienia MBP Katowice. Przy zakupie kierowano się przede wszystkim dezyderatami czytelników (związane to było z Budżetem Obywatelskim), również propozycjami zgłaszanymi przez pracowników filii, recenzjami książek zawartymi w prasie fachowej, a także rozeznaniem rynku.

Przyrost zbiorów książkowych w 2018 roku:		
Zakup Budżet Obywatelski	13.865 vol.	277.600,00 zł
Zakup środki własne	5.087 vol.	104.276,36 zł
Zakup MKiDN	8.348 vol.	171.329,29 zł
Zakup razem	27.300 vol	553.205.65 zł
dary	5.561 vol.	149.595,36 zł
zamiany	276 vol.	7.788,36 zł
inne	2 vol.	142,41 zł
razem	33.139 vol.	710.731,78 zł

Struktura przybytków (kupno, dary, zamiany, inne) książkowych w 2018 roku kształtowała się następująco:

Beletrystyka – 19.250 vol. - 58,10 %

Literatura popularnonaukowa – 6.435 vol. - 19,41 %

Literatura dla dzieci i młodzieży - 7.454 vol. - 22,49 %

razem: 33.139 vol. - 100%

Zbiory pozaksiążkowe 2018 rok

W 2018 roku fundusze na zakup audiobooków wyniosły **72.896,32** i pochodziły z następujących źródeł :

- Urząd Miasta Katowice – **72.225,64** zł (w tym z Budżetu Obywatelskiego na kwotę **54.500,00** zł),

- ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - **670,71** zł.

Średnia cena zakupionego audiobooka wynosiła **17,89** zł (średnia cena audiobooka w 2017 wynosiła **18,17**).

Ponadto z darów pozyskano 562 zestawy o wartości 1.576,73 zł, a zamian 6 vol. na kwotę 200,20 zł.

Audiobooki oprócz oddziału książki mówionej kupowane były także dla następujących filii: 6,9,11,12,13,14,15,16,17,21,25,26,28,31,32,33,35,36,5M.

Przyrost książki mówionej ogółem wyniósł **4.642** zestawy na kwotę **74.673,28** zł

Przyrost zbiorów pozaksiążkowych w 2018 roku:		
Zakup Budżet Obywatelski	3.058	54.500,00 zł
Zakup MKiDN	46	670,71 zł
Zakup środki własne	970	17.725,64 zł
Zakup razem	4.074	72.896,35 zł
dary	562	1.576,73 zł
zamiany	6	200,20 zł
inne	0	0
razem	4.642	74.673,28 zł

broszury:

Zakup 2 vol. o wartości 90,01 zł.

Zakupiono materiały do użytku służbowego o wartości : 559,73 (14 vol.)

Udostępnianie zbiorów 2018 r

MBP oferuje czytelnikom dostęp do IBUK Libra – platformy książek elektronicznych. Czytelnia online działa na każdym urządzeniu elektronicznym mającym dostęp do Internetu. Łącznie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. odnotowano 3685 otwarć (pobrań publikacji), w tym przeczytano 48 926 stron, podczas 825 logowań. Czas czytania wyniósł łącznie 52 dni, 18 godzin, 31 minut i 22 sekundy. <http://libra.ibuk.pl/>

Prasa 2018 rok

Umowa zawarta z Garmond Press Sp. z o.o. na prenumeratę czasopism w 2018 roku na kwotę 41.136,75 zł obejmowała 201 tytułów prasy krajowej (w tym 6 tytułów prasy obcojęzycznej). Wszystkie filie otrzymywały miesięcznik „Śląsk”.

W zamówieniach prenumerowanych tytułów starano się ujmować przede wszystkim tytuły prasy fachowej bibliotekarskiej oraz dzienniki dla wszystkich filii bibliotecznych, natomiast czasopisma o charakterze informacyjnym, hobbystycznym, popularnym i rozrywkowym dla większych placówek.

Wszystkie zbiory książkowe oraz książka mówiona opracowywane były w formacie MARC21 systemu PROLIB. W roku 2018 powstało 37.781 nowych rekordów, w tym 33.139 rekordów wydawnictw zwartych oraz 4.642 rekordy dokumentów dźwiękowych.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna Porównanie wyników za lata 2017/2018

Porównanie wyników za lata 2017/2018

	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	+/-	%
Liczba filii bibliotecznych	35	35	Bez zmian	Bez zmian
Stan zbiorów	785.481	779.643	-5.838	-0,7
Liczba czytelników	54.336	52.748	-1.588	-2,9
Liczba czytelników do lat 15	8.987	8.589	-398	-4,4
Odwiedziny w bibliotece	720.216	699.007	-21.209	-2,9
Liczba użytkowników Internetu:	33.063	29.235	-3.828	-11,5
Liczba wypożyczeń ogółem (bez czasopism), w tym :	1.077.667	1.037.123	-40.544	-3,7
Literatura piękna dla dzieci:	153.764	149.348	-4.416	-2,8
Literatura piękna dla dorosłych	727.819	700.055	-27.764	-3,8
Literatura popularnonaukowa i naukowa	153.859	145.600	-8.259	-5,3
Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych	42.225	42.120	-105	-0,2
Udostępnienia prezencyjne:				
książek	47.729	43.624	-4.105	-8,6
czasopism nieoprawnych	72.757	65.143	-7.614	-10,4
zbiorów specjalnych	2.980	3.152	+170	+5,7
udzielonych informacji	63.283	67.847	+4.564	+7,2
odwiedziny	149.674	149.267	-407	-0,2

Po przeprowadzeniu analizy danych statystycznych za 2018 r. stwierdzono w porównaniu do roku ubiegłego spadek prawie wszystkich wskaźników, poza ilością udzielonych informacji oraz udostępnieniem na miejscu zbiorów specjalnych. Powody spadków są różne. Zmniejszenie się ilości zbiorów bibliotecznych to wynik dużej selekcji. Jest ona niezbędna wobec stałego dopływu nowości wydawniczych, o co, poprzez Budżet Obywatelski dbają także sami czytelnicy. Zastępowanie starych, zniszczonych pozycji nowymi, atrakcyjnymi i poczytnymi, optymalizacja miejsca przechowywania stale rosnącego księgozbioru taką selekcję wymusza. Mniejsze zainteresowanie korzystaniem z Internetu w dobie powszechnego dostępu obywateli do nowych technologii jest tendencją zrozumiałą, coraz mniej osób nie ma komputera lub nie potrafi z niego samodzielnie korzystać.

Także wypożyczanie książek pozostaje od lat na podobnym poziomie, są filie, w których tendencja spadkowa nie dotyczy, to te zlokalizowane na dużych, rozwijających się osiedlach czy w pobliżu szkół. Inne, mieszczące się w starszych dzielnicach notują coraz mniej osób korzystających bo i mieszkańców jest coraz mniej. Trzeba tu jednak zauważyć, że zanotowany spadek wypożyczeń na poziomie 3,7 procenta to nie odbicie tej sytuacji, a wynik zamknięcia bibliotek we wrześniu w związku z wdrażaniem nowej wersji systemu Prolib. Przez 10 dni nie tylko nie można było wypożyczać, ale także prolongować wypożyczonych dokumentów w całej sieci.

Czytelnicy w swych wyborach kierują się listami bestsellerów i nowości wydawniczych oraz tytułami nagrodzonymi w konkursach literackich. Na czoło poczytności wysunęła się literatura polska - zarówno sensacja i kryminał, jak powieść obyczajowa. Notujemy również spore zainteresowanie reportażem, książkami podróżniczymi i biograficznymi. Wśród najpopularniejszych tytułów znajdują się: Sz.Twardoch *Drach*, E.Cherezińska *Harda*, O.Tokarczuk *Bieguni*, K.Michalak *Gwiazdka z nieba*, M.Obuch *Metoda na wnuczkę*, K.Mirek *Światło w Cichą Noc*, A.Kamińska *Białowieża szeptem: historie z Puszczy Białowieskiej*, H.Morris *Tatażysta z Auschwitz*, G.Kubicki, M.Drzewicki *Ania*, A.Kamińska *Wanda: opowieść o sile życia i śmierci. Historia Wandy Rutkiewicz*. Zauważamy, i nie jest to całkowite zaskoczenie, rosnącą popularność komiksu. Ta forma literatury, odmienny gatunek artystyczny, ma grono zagorzałych zwolenników i wychodząc naprzeciw ich potrzebom zwiększamy wciąż ofertę komiksów w zbiorach Biblioteki. Temat komiksów pojawił się również podczas konferencji szkoleniowej dla bibliotekarzy OBRAZ/słowo/Biblioteka zorganizowanej przez MBP w listopadzie.

5.1. Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych

5.1.1 Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych

Biblioteka prowadzi różnorodne formy pracy z książką. Proponuje czytelnikom spotkania z pisarzami, poetami, redaktorami, podróżnikami, koncerty, wystawy, zajęcia edukacyjne, konkursy. Uczestniczymy w kampaniach ogólnopolskich i włączamy się w inicjatywy kulturalne oraz społeczne miasta. Udział we wszystkich imprezach organizowanych przez Bibliotekę jest bezpłatny.

Przykłady wydarzeń zorganizowanych w roku 2018 :

- **Jeden wieczór w...** - spotkanie autorskie z Magdaleną Majcher, autorką powieści *Matka mojej córki*, *Jeden wieczór w paradise!* i *Stan nie!błogosławiony*. Spotkanie z okazji premiery najnowszej książki *Zima* (17 stycznia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Spotkanie z ks. Adamem Bonieckim** – redaktorem-seniorem *Tygodnika Powszechnego*. Spotkanie poświęcone najnowszej jego książce *Połączenie odebrane* (8 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157243120618677
- **O kryminalach i tangu** – spotkanie z pisarką Martą Obuch, autorką komedii kryminalnych. W programie również koncert akordeonowy duetu Akoprojekt – Marcina Stolarczyka i Adama Buczka (15 lutego, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **W królestwie Monszatana** – spotkanie z Marcinem Rotkiewiczem, dziennikarzem naukowym, Spotkanie poświęcone książce *W królestwie Monszatana. GMO, gluten i szczepionki* (19 lutego, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Spotkanie z Hubertem Klimko-Dobrzanieckim** – pisarzem i poetą, autorem książek *Dom róży*, *Krýsuvík*, *Dzender domowy i inne historie*, *Pornogarmażerka*, *Preparator czy Wariat* (9 marca, Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1).
- **Baśnik** – spotkanie z Beatą Majewską, autorką powieści obyczajowych. Spotkanie promujące najnowszą książkę *Baśnik* (14 marca, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A).
- **Spotkanie z Jakubem Ćwiekiem** – z autorem bestsellerowych powieści fantasy, m.in. cykli *Chłopcy*, *Kłamca*, *Dreszcz*. Spotkanie poświęcone najnowszej powieści *Zawisza Czarny* (19 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Spotkanie z Anną Kamińską** – autorką biografii Wandy Rutkiewicz *Wanda* oraz Simony Kossak *Simona*. Spotkanie poświęcone najnowszej książce *Białowieża szeptem. Historie z Puszczy Białowieskiej*. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (22 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **1968. Czasy nadchodzą nowe** – spotkanie z Cezarym Łazarewiczem – reporterem i publicystą, laureatem Nagrody Nike 2017 za książkę „*Żeby nie było śladów. Sprawa Grzegorza Przemyka*” oraz z Ewą Winnicką – reporterką, dwukrotnie uhonorowaną nagrodą Grand Press za teksty o tematyce społecznej. Spotkanie poświęconej wspólnej książce *1968. Czasy nadchodzą nowe* (9 kwietnia, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **Spotkanie z Joanną Szarańską** – autorką powieści obyczajowych, m.in. *Kocha, lubi, szpieguje* czy *I że ci nie odpuszczę*. Spotkanie odbyło się w ramach Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Izrael o ludzkiej twarzy** – spotkanie z Esterą Wieją, dziennikarką i podróżniczką, założycielką Misji Polska – Izrael w ramach Chrześcijańskiej Fundacji Życie i Misja (25 kwietnia, Filia nr 14, ul. Piastów 20)
- **Spotkanie z Łukaszem Orbitowskim** – pisarzem, laureatem Paszportu „Polityki” 2015, dwukrotnie nominowanym do Nagrody Literackiej Nike, autorem m.in. powieści *Inna dusza* czy *Exodus*. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (14 maja, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Spotkanie z Joanną Sędzikowską** – podróżniczką, informatyczką, autorką książki o malamutach alaskańskich *Psy z piekła rodem* (25 maja, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Lżejszy od fotografii. O Grzegorz Ciechowskim** – spotkanie z Piotrem Stelmachem, dziennikarzem muzycznym Programu Trzeciego Polskiego Radia, autorem książki *Lżejszy od*

fotografii. O Grzegorzu Ciechowskim. Udział w spotkaniu wziął gość specjalny: Leszek Biolik – basista zespołu Republika (13 czerwca, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).

Fotorelacja:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157633046853677

- **Dwudziestolecia czar** – spotkanie autorskie z Agnieszką Jeż, pisarką, autorką książki *Kuchnia dwudziestolecia. Co i jak jadano* (19 czerwca, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).

- **Spotkanie z Włodkiem Goldkornem** – autorem książki *Dziecko w śniegu*, wieloletnim redaktorem działu kultury tygodnika *L'Espresso*, znawcą tematyki żydowskiej i historii Europy Środkowo-Wschodniej (23 czerwca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Damy, dziewczuchy, dziewczyny** – spotkania autorskie z Anną Dziewit-Meller, pisarką i dziennikarką (7 września, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B; 8 września, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Spotkanie z Olgą Rudnicką** – autorką książek *Byle do przodu*, *Cichy wielbiciel* czy cyklu *Natalii 5*. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (4 października, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

- **Wokół Algorytmu Wojny** – spotkanie z Michałem Cholewą, autorem powieści fantasy, m.in. *Echa*, *Forta* czy *Inwit* (17 października, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Spotkanie autorskie z Wojciechem Chmielarzem** – autorem książek *Żmijowisko*, *Cienie* czy *Podpalacz* (26 października, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **Spotkanie z Krystyną Mirek** – autorką powieści obyczajowych. Spotkanie promujące najnowszą książkę *Tylko jeden wieczór* (23 listopada, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **Mimry z mamrami. Hanek i oni (elwry, lebry, pamponie, soronie, hadziaje, barbary) albo o moich przodkach i zadkach** – spotkanie autorskie z Aleksandrem Lubiną, pisarzem, współtwórcą Grupy Twórców Górnośląskich KARASOL (12 grudnia, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **Hej, kołęda!** – koncert kołęd i pastorałek w wykonaniu Ewy Pytel-Polak, solistki Opery Śląskiej (15 stycznia, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **Niech kołęda radość ludziom niesie** – występ grupy oazowej działającej przy parafii św. Jadwigi w Katowicach (19 stycznia, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).

- **Kołędy i pastorałki** – koncert w wykonaniu chóru Fermata, pod dyrekcją Magdaleny Pilarczyk (24 stycznia, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).

- **Pejzaż wewnętrzny** – wernisaż wystawy malarstwa i emalii na stali, autorstwa członków Studenckiego Koła Artystyczno-Naukowego Technik Malarskich TON, prowadzonego pod opieką pana prof. Romana Maciuszkiewicza (5 lutego, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Ogrody Natury** – wernisaż wystawy tkaniny artystycznej Pauliny Reszty (5 lutego, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Spotkanie w ramach projektu kULTUralnie:**

Katowice dla młodych, czyli co miasto nam oferuje – spotkanie z katowickim radnym, Krzysztofem Pieczyńskim.

#YOLO – pomiędzy YouTubem, prozą a końcem świata. Rozmowa z Jakubem Koiszem, autorem powieści młodzieżowej – spotkanie z Jakubem Koiszem.

Skecz Kabaretu Drzewo A Gada (15 lutego, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Magiczny świat Terry'ego Pratchetta** – spotkanie z Piotrem W. Cholewą, polskim tłumaczem cyklu powieściowego *Świat Dysku* (21 lutego, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Być zdrowym** – cykliczne spotkania z mgr Katarzyną Bieg, dietetykiem klinicznym (14 marca, 5 i 12 kwietnia, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **Radośnie na wiosnę** – koncert autorskich aranżacji nastrojowych ballad w wykonaniu zespołu *Kilka słów* (12 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Człowiek przyjacielem owadów. Budujemy dom dla zapylaczy** – prelekcja Julii Góry ze Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Radzionkowie, poświęcona ochronie owadów

pożytecznych. Spotkanie organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Burowca i Dąbrówki Małej (19 kwietnia, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B).

- **Czarno na białym** – wernisaż wystawy szkiców ołówkiem Mirosława Orzechowskiego (4 maja, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Dziewczyny dziewczynom** – prelekcja edukacyjna prowadzona przez członkinie Stowarzyszenia Klubu Śląskich Amazonek w Katowicach (24 maja, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **Śląscy Teksańczycy wczoraj i dziś** – wernisaż wystawy przygotowanej przez Towarzystwo Przyjaciół Sławięcic, Father Leopold Moczygamba Foundation z Teksasu oraz Muzeum Diecezjalne w Opolu (5 czerwca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

Zdjęcia z wernisażu:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157598956128677

- **Kartki z dziejów Załęża** – spotkanie z dr. Antonim Steuerem - historykiem, starszym kustoszem w Muzeum Historii Katowic, autorem *Leksykonu Załęskiego* (28 czerwca, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

- **Kobieta ze Śląska** – prelekcja organizowana we współpracy z grupą Związku Górnośląskiego, poświęcona setnej rocznicy przyznania Polkom praw wyborczych (14 czerwca, Ratusz w Szopienicach, ul. Wiosny Ludów 24).

- **Drzewa w mieście – (nie)proszeni goście** – prelekcja ekologiczna prowadzona przez pracowników Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska – dr. Jerzego Parusela, dyrektora instytucji oraz dr. Michała Romańczyka - kierownika Pracowni Dokumentacji Przyrody (7 czerwca, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).

- **O rany, ale zdolny ten zza ściany...** - spotkanie z ciekawymi mieszkańcami dzielnicy Dąbrówka Mała, organizowane w ramach II Dni Dąbrówki Małej (12 czerwca, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).

- **Pod powierzchnią** – wernisaż wystawy prac Joanny Kowalskiej (30 lipca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Niepodległość a Katowice** – spotkanie z Michałem Bulsą – autorem albumu *Ulice i place Katowice* (6 listopada, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B).

- **Meksykańskie opowieści** – mity i opowieści meksykańskie dla dorosłych w interpretacji opowiadacza Szymona Góralczyka z Karawany Opowieści (29 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

II Tydzień Kultury Żydowskiej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach (13-19 stycznia 2018 r.)

W ramach organizowanego po raz drugi Tygodnia Kultury Żydowskiej odbyły się spotkania, prelekcje, pokazy filmów oraz wystawy poświęcone historii i kulturze żydowskiej.

- Kiermasz książek antykwarycznych.

Do kupienia, w okazjnych cenach, książki żydowskich autorów, poświęcone historii i kulturze Żydów (Filia nr 14, ul. Piastów 20, 13 stycznia).

Utracone nadzieje. Ludność żydowska w woj. śląskim/katowickim w latach 1945-1970.

Prelekcja dr Aleksandry Namysłó – historyczki z Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach, koordynatorki projektu IPN „Zagłada Żydów na ziemiach polskich”. Spotkanie towarzyszące wystawie, czynnej od 3 do 31 stycznia (Filia nr 14, ul. Piastów 20, 16 stycznia).

- Dlaczego warto ratować dziedzictwo żydowskie?

Prelekcja Dariusza Walerjańskiego – historyka, publicysty, muzealnika, badacza historii Żydów na Górnym Śląsku (Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2, 17 stycznia; Filia nr 16, ul. Wajdy 21, 18 stycznia)

- Blisko nas.

Spotkanie z Arkadiuszem Ławrywiańcem, prezesem Związku Polskich Artystów Fotografików - Okręg Śląski, fotoreporterem Polskiej Agencji Fotografii FORUM. Spotkanie towarzyszące wystawie czynnej od 3 do 31 stycznia (Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A, 17 stycznia)

- Z Katowic do Jerozolimy. Rowerem do Izraela.

Spotkanie z o. Tomaszem Maniurą OMI, kierownikiem grupy rowerowej NINIWA Team (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47, 18 stycznia)

- Izrael – kraj o wielu twarzach.

Spotkanie z Małgorzatą Kaczor, kulturoznawczynią i podróżniczką (Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62, 18 stycznia).

- Żydzi w moim mieście.

Spotkanie i panel dyskusyjny z uczniami Gimnazjum nr 2 w Chorzowie, autorami filmu *Żydzi w moim mieście*, nagrodzonego 2. miejscem w konkursie „Chorzów – miejsca i ludzie” (Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25, 19 stycznia).

Wystawy:

- Opowieść pisarza. Życie i twórczość S. J. Agnona.

Wystawa ze zbiorów Ambasady Izraela w Polsce; czynna od 3 do 31 stycznia (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

- Jerozolima – światło ze Wschodu.

Wystawa ze zbiorów Ambasady Izraela w Polsce; czynna od 3 do 31 stycznia (Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- Jan Karski. Człowiek przez duże „C”.

Wystawa ze zbiorów Międzynarodowego Instytutu Dialogu i Tolerancji im. Jana Karskiego w Rudzie Śląskiej; czynna od 4 do 31 stycznia (Filia nr 14, ul. Piastów 2).

- Utracone nadzieje. Ludność żydowska w woj. śląskim/katowickim w latach 1945-1970.

Wystawa ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach; czynna od 4 do 31 stycznia (Filia nr 14, ul. Piastów 20).

-Blisko nas.

Wystawa zdjęć Arkadiusza Ławrywiańca, fotoreportera Polskiej Agencji Fotografów FORUM, prezesa Związku Polskich Artystów Fotografików – Okręg Śląski. Wystawa przedstawia życie codzienne społeczności żydowskiej skupionej wokół Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Katowicach; czynna od 3 do 31 stycznia (Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).

Fotogaleria z II Tygodnia Kultury Żydowskiej:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/454-tydzien-kultury-zydowskiej-2018-fotogaleria>

Dni Polsko-Czeskie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach (5-30 maja 2018 r.)

Dni Polsko-Czeskie to organizowana od 2001 roku majowa akcja promująca kulturę i sztukę obu krajów. Każdego roku obchody odbywają się naprzemiennie to w Katowicach, to w Ostrawie – mieście partnerskim.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach po raz kolejny zorganizowała Dni Polsko-Czeskie. W ramach wydarzenia odbyły się spotkania autorskie, warsztaty artystyczne, prelekcje, wystawy oraz tematyczny kiermasz książek antykwarycznych.

- Kiermasz książek antykwarycznych Do kupienia, w atrakcyjnych cenach, książki czeskich i czechosłowackich autorów, a także poświęcone Czechom, czeskiej sztuce i kulturze, przewodniki podróżnicze itp. (Filia nr 14, ul. Piastów 20, 4 maja).

- **Opawa – perła czeskiego Śląska**

Spotkanie z Przemysławem Wiktorczykiem, podróżnikiem, autorem bloga „Antek w pod-róży” (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47, 17 maja).

- **Eva Tvrďá**

Spotkanie z czeską pisarką, autorką książek *Dyskretny urok Śląska* i *Dziedzictwo* (Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28, 17 maja).

- **Hezky česky czyli słów kilka o naszych południowych sąsiadach**

Spotkanie z dr Małgorzatą Kalitą, adiunktem w Zakładzie Literatur Słowiańskich Uniwersytetu Śląskiego (Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1, 22 maja).

<https://mbp.katowice.pl/galeria/555-dni-polsko-czeskie-2018-fotogaleria>

- **Skarby świata całego czyli moje Czechy**

Spotkanie z Piotrem Paczullą, podróżnikiem, czechofilem, autorem bloga „Czasem gdzieś wyskoczę” (Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62, 22 maja).

- **Morawianie na pograniczu polsko-czeskim**

Spotkanie z dr Kornelią Lach, badaczką kultury ludowej, autorką książki *Wierzenia, zwyczaje i obrzędy. Folklor pogranicza polsko-czeskiego* (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47, 24 maja)

- **Pocztówki z podróży**

Warsztaty artystyczne dla dzieci z ilustratorką Marianną Oklejak, prowadzone na podstawie przewodników z serii *Dla małych podróżników* Marty Spingardi. (Filia nr 3, ul. Gliwicka 93, 25 maja) <https://mbp.katowice.pl/galeria/558-pocztowki-z-podrozy-fotogaleria> .

Wystawy

- **Inwazja 1968** – wystawa ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

- **Praska wiosna 1968** – wystawa ze zbiorów Czeskiego Centrum w Warszawie (Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Czechosłowacka państwowość 1918** – wystawa ze zbiorów Czeskiego Centrum w Warszawie (Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

SPOTKANIA ORGANIZOWANE CYKLICZNIE W FILIACH BIBLIOTEKI

Biblioteczny Klub Seniora

- **Recepta na życie bez recepty** – prelekcja naturoterapeutki Edyty Ossowskiej (10 stycznia, 11 kwietnia, 14 maja, 14 czerwca, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

- **Śląska Wielkanoc** – spotkanie z Leszkiem Jęczmykiem, wielokrotnym laureatem konkursu „Śląskie kroszonki”. W programie prezentacja kroszonek autorstwa gościa (15 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Rady i porady dla seniorów. Suplementy diety a zdrowie** – spotkanie z farmaceutką Agnieszką Witersheim (16 marca, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).

- **To co za mną i przede mną** – recital poezji śpiewanej Jarosława Kopoczyńskiego (19 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157380437228677

- **Relaks dla seniora. Kąpiel w dźwiękach gongów i mis** – koncert Andrzeja Sawczuka, dyplomowanego masażysty dźwiękiem wg metody Petera Hessa (13 kwietnia, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **Seniorzy aktywnie** – zajęcia dla seniorów prowadzone we współpracy z Fundacją Cambio (11 maja, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

- **Rady i porady dla seniorów. Prawidłowa postawa, czyli mój kręgosłup jest ważny!** – spotkanie z fizjoterapeutką Agatą Bednarek (13 czerwca, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).
- **Spotkanie z Ginterem Pierończykiem** – pisarzem, emerytowanym górnikiem, pomysłodawcą i współtwórcą Klubu Twórców Górnośląskich KARASOL (28 czerwca, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Z Janówki w świat** – spotkanie z prof. Mieczysławem Chorążym – onkologiem, żołnierzem AK, uczestnikiem Powstania Warszawskiego (28 września, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Szopienice wczoraj i dziś** – prelekcja Danieli Dylus dla seniorów (28 września, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).
- **Jak zdrowo i mądrze żyć** – spotkanie z prof. dr. hab. Janem Ślężyńskim, wykładowcą Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, instruktorem żeglarstwa, jazdy figurowej na lodzie i narciarstwa zjazdowego (9 października, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Zakon Bonifratrów dla seniora, jako miejsce posługi we współczesnym systemie ochrony zdrowia** – spotkanie z lekarzem chorób wewnętrznych Antonem Yuranem, bratem zakonnym w Zakonie Szpitalnym św. Jana Bożego (Bonifratrów) (24 października, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Ślonsko wilijo** – spotkanie z dziennikarką Barbarą Szmatloch, poświęcone tradycjom i obrzędom bożonarodzeniowym na Górnym Śląsku (11 grudnia, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

Wielokulturowy Śląsk – Filia nr 11

- **Ślonsko godka dla Hanysów i Goroli** – spotkanie z Joanną Furgalińską, pisarką, ilustratorką, autorką książek *Achim godej*, *Ślonsko godka: ilustrowany słownik dla Hanysów i Goroli*, *Rajza po Kato: przewodnik po Katowicach*, *Ślonsko kuchnia dla Hanysów i Goroli* (10 stycznia).
- **Śląski Teksas. Emigracja Ślązaków do Ameryki w XIX wieku** – spotkanie z Józefem Kłykiem – filmowcem, reżyserem, autorem ponad 80 filmów o tematyce m.in. westernowej i historycznej, autorem książki *Mój śląski Teksas* (28 lutego).
- **Skąd wzięły się na Śląsku szkocka krata i francuskie czolgi?** – spotkanie z Józefem Krzykiem, dziennikarzem, publicystą, autorem książek „Spacerownik powstańczy”, „Wojna papierowa. Powstania Śląskie 1919-1921”, „Szalfynster Od kopalni Ferdynand do Muzeum Śląskiego” (15 marca).
- **Kresowianie na Śląsku** – spotkanie z Danutą Skalską, redaktorką audycji „Lwowska Fala” w Radiu Katowice, prezes Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, rzeczniczką prasową Światowego Kongresu Kresowian, autorką książki *Mózg na ścierce czyli dwa łyki Ameryki* (10 kwietnia)
- **Morawianie na pograniczu polsko-czeskim** – spotkanie z dr Kornelią Lach, badaczką kultury ludowej, autorką książki *Wierzenia, zwyczaje i obrzędy. Folklor pogranicza polsko-czeskiego* (24 maja).
- **Uchodźca to człowiek** – spotkanie z Aliną Czyżewską, wolontariuszką w obozie dla uchodźców w Grecji, aktorką Teatru Miejskiego w Gliwicach (14 czerwca).
- **Słowacy w Polsce w latach 1920-2018** – spotkanie z prof. Józefem Ciągwą, przewodniczącym Towarzystwa Słowaków w Polsce (27 września).
- **Ślązacy w Brazylii** – spotkanie z dr Anną Musialik-Chmiel, dziennikarką Radio Katowice, autorką książki *Amerykańscy Ślązacy* (18 października).
- **Włoskie korzenie kultury pasterskiej** – spotkanie z Józefem Michałkiem ze Związku Podhalan Oddział Górali Śląskich i członkiem zarządu Fundacji Pasterstwo Transhumancyjne (22 listopada)
- **Jak Polacy pomogli uchodźcom z Grecji** – spotkanie z Dionisiosem Sturisem, reportażystą, autorem książek poświęconych uchodźstwu (5 grudnia)

Nie-zwykli – Filia nr 1

- **Moje podróże w ciemno** – spotkanie z Hanną Pasterny, niewidomą podróżniczką, pisarką, lingwistką, działaczką na rzecz osób niepełnosprawnych, autorką książek *Jak z białą laską zdobywałam Belgię*, *Tandem w szkocką kratę*, *Moje podróże w ciemno* (24 stycznia)

<https://mbp.katowice.pl/galeria/455-moje-podroze-w-ciemno-fotogaleria>

- **Siła to stan umysłu. Ograniczenia to wymysł człowieka** – spotkanie z Łukaszem Kaznowskim, chorującym na rdzeniowy zanik mięśni 27-latką, autorem biografii *Luzak na kółkach* (20 lutego).

- **Jeszcze leżę** – spotkanie z Jackiem Nochem, komikiem, współtwórcą Śląskiej Sceny Stand-Upu, współautorem książki *Taki trochę chory*, chorującym na stwardnienie rozsiane (11 kwietnia).

Zdjęcia ze spotkania:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/520-jeszcze-leze-fotogaleria>

- **Kolorowe życie w ciemności** – spotkanie z Łukaszem Baruchem, niewidomym wokalistą, działaczem społecznym, animatorem życia kulturalnego, prezesem Fundacji „Wygrajmy Razem” (26 czerwca).

- **Rwanda - niezwykły kraj widziany oczyma kardiologa**. Spotkanie z prof. Jackiem Białkowskim, kierownikiem Oddziału Klinicznego Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrze (22 listopada).

- **Niewidomy – zawsze widoczny** – spotkanie z Sebastianem Grzywaczem, niewidomym rodzicem, działaczem Fundacji Ponad Słowami (12 grudnia).

Czytelnicy-podróżnicy

- **Izrael – kraj czterech mórz** – spotkanie z Aliną Chechelską, aktorka teatralną i filmową, podróżniczką (8 stycznia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Autostopem przez Himalaje** – spotkanie z Mieczysławem Bieńkiem, emerytowanym górnikiem, podróżnikiem (18 stycznia, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).

- **Rowerem po Kubie** – relacja z wyprawy emerytowanego górnika Zdzisława Majerczyka (13 lutego, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).

- **Lhasa - najświętsze miejsce Tybetu** – spotkanie z Alicją i Januszem Murzynowskimi (22 lutego, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Rowerem do Maroka** – spotkanie z Michałem Kandferem, podróżnikiem, członkiem grupy rowerowej NINIWA Team (22 lutego, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).

- **Wyspa Thassos - szmaragdowa kraina w słonecznej Grecji** – prelekcja Sebastiana Bielaka – podróżnika, fotografa, wykładowcy (27 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Galapagos – wyspy cudów** – spotkanie Michałem Markiem, z przewodnikiem turystycznym z Czech (6 marca, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).

- **Kuba, wyspa spotkań – ludzie i bogowie** – spotkanie z Adamem Kwaśnym, podróżnikiem, prezesem Towarzystwa Przyjaciół Kuby La Compañía Cubana (16 marca, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **120 dni pieszej wędrówki przez Nepal** – relacja podróżnika i przewodnika górskiego Bartosza Malinowskiego z wyprawy przez Wielki Szlak Himalajski (16 marca, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).

- **W Ziemi Świętej** – relacja Ryszarda Derdzińskiego z pielgrzymki do Izraela i Palestyny (21 marca, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).

- **14x8 000 Jerzego Kukuczki** – spotkanie z Cecylią Kukuczka, żoną himalaisty, opiekunką Izby Pamięci Jerzego Kukuczki w Istebnej (23 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Spitsbergen - barwny świat Arktyki** – spotkanie z Michałem Ciepłym, podróżnikiem, glaciologiem, doktorantem Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego (27 marca, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Wietnam, Kambodża, Tajlandia, Laos. Uśmiech zamiast kasku** – spotkanie z podróżnikami Małgorzatą i Danielem Kossakowskimi (23 kwietnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Nez Perce - Indianie w Idaho** – spotkanie z dr. Janem Habdasem, podróżnikiem, emerytowanym pracownikiem naukowym Uniwersytetu Śląskiego (26 kwietnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Amazonka w podróży: Tajlandia** – relacja z podróży Renaty Mirskiej ze Stowarzyszenia Śląskiego Klubu Amazonek (24 maja, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **Opawa – perła czeskiego Śląska** – spotkanie z Przemysławem Wiktorczykiem, autorem bloga „Antek w podróży” (17 maja, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Skarby świata całego czyli moje Czechy** – spotkanie z Piotrem Paczullą, podróżnikiem, czechofilem, autorem bloga „Czasem gdzieś wyskoczę” (22 maja, Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1).
- **Uchodźcy w Afryce Wschodniej** – spotkanie z Marcinem Kupczakiem - podróżnikiem, Ślązakiem, autorem bloga „Hanys on tour” (12 czerwca, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Moje Himalaje** – spotkanie z Łukaszem Hoffmannem, podróżnikiem, przedsiębiorcą, autorem bloga blogszczęśliwegoczłowieka.pl. Spotkanie towarzyszy wystawie zdjęć autora (13 czerwca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Moje serce zostało w Moria** – spotkanie z Agnieszką Gruszką, wolontariuszką na wyspie Lesbos, największym obozie dla uchodźców w Grecji (19 czerwca, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Z piekła do raju, a może nie! Uchodźcy z Afryki i Azji** – spotkanie z Tadeuszem Biedzkim, podróżnikiem, pisarzem, Konsulem Honorowym Republiki Łotewskiej w Katowicach, autorem książek *Zabawka Boga*, *Dziesięć bram świata*, *Sen pod baobabem* czy *Ostatnie srebrniki* (20 czerwca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **W krainie Persów. Relacja z wyprawy do Iranu** - spotkanie z autorem bloga "Antek w podróży" (13 września, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Islandia – opowieści z podróży** – relacja z podróży Łucji Cieślar (17 października, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Aleppo. Notatki z ciemności** – projekcja filmu w reżyserii W. Szumowskiego i M. Przedlackiego. Po projekcji odbyło się spotkanie z reżyserami oraz zaproszonymi gośćmi (19 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Tajemnice Indochin – krótka podróż przez północny Wietnam i Kambodżę** – spotkanie z Wojciechem Namysło, podróżnikiem, historykiem, członkiem Klubu Wysokogórskiego w Katowicach (18 października, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B).
- **Francja znana i nieznaną** – spotkanie z Małgorzatą Kaczor – kulturoznawczynią, podróżniczką, autorką strony „Gosia podróżuje” (29 listopada, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Polskie klimaty: Lwów i Podlasie** – spotkanie z podróżnikami Alicją i Januszem Murzynowskimi (13 grudnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

Wydarzenia organizowane w Filii nr 3, w ramach programu Wzmacnianie Systemu Wsparcia Osób w Wieku Senioralnym:

- **Świąteczne ozdoby w duchu EKO** – wernisaż wystawy prac rękodzielniczych seniorów ze Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych nr 2 (19 listopada)
- **Świat jest teatrem** – spotkanie z Aliną Chechelską, aktorką telewizyjną i teatralną (20 listopada)
- **Islandia albo najzimniejsze lato od 50 lat** – spotkanie z Piotrem Milewskim, podróżnikiem i pisarzem (22 listopada)

- **Spotkanie z Anną Fryczkowską** – pisarką, autorką powieści obyczajowych i kryminałów (5 grudnia)
- **Pieśni z placów i salonów** – świąteczno-noworoczny koncert Grzegorza Płonki i zespołu Mali Ligocianie (28 grudnia)

Dyskusyjne Kluby Książki

W roku 2018 prowadzone były 4 Dyskusyjne Kluby Książki dla dorosłych czytelników, których celem jest ożywienie środowisk skupionych wokół bibliotek oraz zachęcenie samych bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie. Kluby działały w: Filii nr 3 przy ul. Gliwickiej 93, Filii nr 7 przy ul. Franciszkańskiej 25, Filii nr 25 przy ul. Chrobrego 2, Filii nr 30 przy ul. Rybnickiej 11. Odbyły się 94 spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki, w których wzięło udział 497 czytelników.

Przykładowe wystawy wybrane spośród kilkudziesięciu zorganizowanych w minionym roku:

- **Pejzaż wewnętrzny** – wystawa malarstwa i emalii na stali członków Studenckiego Koła Artystyczno-Naukowego Technik Malarskich TON, pod opieką pana prof. Romana Maciuszkiewicza (Filia nr 14, luty)
- **Ogrody natury** – wystawa tkanin artystycznych Pauliny Reszuty (Filia nr 14, luty).
- **Kolory Grecji** – wystawa fotografii Alexandry Kalarus (Filia nr 16, luty-marzec).
- **Magiczny świat Terry'ego Pratchetta** – wystawa Śląskiego Klubu Fantastyki poświęcona twórczości T. Pratchetta (Filia nr 30, luty).
- **Wyobrażenie** – wystawa fotograficzna Śląskiej Jednostki Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomych, organizowana we współpracy z MBP (Filia nr 32, luty; Filia nr 30, marzec-kwiecień).
- **Sfrunął na Śląsk Orzeł Biały** – wystawa udostępniona przez Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach (Filia nr 11, marzec; Filia nr 19, kwiecień-maj).
- **Przegląd twórczości licealnej** – wystawa rysunku, malarstwa i rzeźby Weroniki Karskiej (Filia nr 14, marzec).
- **Color Cubano** – wystawa fotografii Marty Kowalskiej (Filia nr 19, marzec-kwiecień).
- **Moje podróże i nie tylko** – wystawa malarstwa Ewy Wajand (Filia nr 32, marzec-kwiecień).
- **Inwazja 1968** – wystawa ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie (Filia nr 11, kwiecień-maj).
- **Jaronizmy** – wystawa graficznych zabaw słownych ilustratora Pawła Jarońskiego (Filia nr 14, marzec-kwiecień; Filia nr 16 październik-listopad).
- **Dziennik podróży na najbliższy Wschód** – wystawa malarstwa Grzegorza Chudego (Filia nr 14, kwiecień)
- **Malarstwo** – wystawa obrazów autorstwa Alicji Stolarskiej (Filia nr 32, kwiecień-maj).
- **Czarno na białym** – wystawa szkiców ołówkiem Mirosława Orzechowskiego (Filia nr 14, maj).
- **Moje Himalaje** – wystawa fotografii Łukasza Hoffmanna (Filia nr 30, maj-czerwiec).
- **Polska w sercu** – wystawa fotografii czytelników Filii nr 32, prezentująca ulubione miejsca podróży po Polsce (Filia nr 32, maj-czerwiec).
- **Lesvos – największy obóz dla uchodźców w Grecji** – wystawa fotografii Agnieszki Gruszki (Filia nr 11, czerwiec).

- **Śląscy Tekszańcyczycy wczoraj i dziś** – wystawa przygotowana przez Towarzystwo Przyjaciół Sławięcic, Father Leopold Moczygemba Foundation z Teksasu oraz Muzeum Diecezjalne w Opolu (Filia nr 14, czerwiec-lipiec).
- **Uchodźcy** – wystawa fotografii Mohammeda Keity (Filia nr 16, czerwiec).
- **Rysuję, maluję, dziergam i cuduję** – wystawa prac artystki ludowej Soni Włodarczyk (Filia nr 19, czerwiec-lipiec).
- **Widziałam Acasis viretata** – wystawa malarstwa Aleksandry Firlńskiej (Filia nr 32, czerwiec).
- **Pod powierzchnią** – wystawa prac plastycznych Joanny Kowalskiej poświęconych syrenom (Filia nr 30, lipiec).
- **Mapy. Obrazkowa podróż po lądach, morzach i kulturach świata** – wystawa ilustracji Aleksandry i Daniela Mizielińskich (Filia nr 16, sierpień-wrzesień; Filia nr 14, wrzesień).
- **Pola Nadziei 2018** – wystawa prac konkursowych uczestników warsztatów edukacyjnych, prowadzonych w ramach akcji Pola Nadziei 2018 Hospicjum św. Franciszka w Katowicach (Filia nr 32, sierpień).
- **Ocalałem nie po to, aby żyć...** - wystawa poświęcona życiu i twórczości Zbigniewa Herberta, ze zbiorów MBP Katowice (Filia nr 14, sierpień; Filia nr 19, wrzesień-październik).
- **Oblicza uchodźstwa** – wystawa komiksowa z Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej w Gliwicach (Filia nr 11, wrzesień).
- **Drogi do wolności** – wystawa grawerowanego ręcznie szkła z motywami patriotycznymi: NSZ, AK – pracownia rękodzieła Pawła Stypy (Filia nr 19, wrzesień-listopad).
- **Czarnobyl na własne oczy** – wystawa fotografii Aleksandry Łapety i Kamila Kaczmarka (Filia nr 25, wrzesień-październik).
- **Kto Ty jesteś?** – wystawa patriotycznych grafik dla dzieci, autorstwa Edgara Bąka (grafika) i Joanny Olech (tekst) (Filia nr 14, 8 września – Narodowe Czytanie; Filia nr 16, listopad-grudzień).
- **Pamięć o powstaniach śląskich w XX wieku. Uczestnicy – Pomniki – Rocznicze** – wystawa udostępniona ze zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach (Filia nr 11, październik).
- **Książka Roku 2017** – wystawa pokonkursowa IBBY, przedstawiająca książki biorące udział w konkursie (Filia nr 14, październik).
- **21 uczuć zespołu Downa, czyli najpiękniejsza lekcja miłości** – wystawa fotografii Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Szansa: (Filia nr 14, październik; Filia nr 30, listopad).
- **Z dziejów Temidy na Górnym Śląsku – wymiar sprawiedliwości od XV do XX wieku** (Filia nr 11, listopad).
- **W zmrúzeniu powiek** – wystawa malarstwa i rysunku Damiana Wojnowskiego (Filia nr 14, listopad).
- **Świąteczne ozdoby w duchu EKO** – wystawa prac rękodzielniczych seniorów ze Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych nr 2 (Filia nr 3, listopad-grudzień).
- **Tak powstawała Niepodległa** – wystawa udostępniona przez Biuro Programu Niepodległa (Filia nr 11, grudzień).
- **Kobieca Perspektywa** – portret, pejzaż, architektura, martwa natura – wystawa malarstwa Marii Rembalskiej (Filia nr 14, grudzień).
- **Superbohaterowie** – wystawa w ramach projektu literacko-teatralnego realizowanego przez dzieci i aktorów Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” (Filia nr 19, grudzień).
- **Magiczny świat Małgorzaty** – wystawa rysunków Małgorzaty Pudlik (Filia nr 30, grudzień).
- **Polska w obiektywie Katarzyny Sikory** – wystawa fotografii (Filia nr 32, grudzień).

- **Zwierzokracja** -Wystawa ilustracji z książki "Zwierzokracja" Oli Woldańskiej-Płocińskiej, towarzysząca konferencji szkoleniowej OBRAZ/słowo/Biblioteka, to inicjatywa wynikająca ze współpracy Autorki, Wydawnictwa Papilon i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach. Wystawę ilustracji do książki "Zwierzokracja" oglądać można w Ogrodzie Słów Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach od dnia 14 listopada 2018 r., w godzinach pracy Filii. Wystawa została dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Nowością w ofercie MBP w 2018 r. było zaproponowanie użytkownikom szerokiej oferty konwersatoriów i zajęć językowych. Pracownicy Filii nr 35 pozyskali głównie lektorów języków obcych, którzy w ramach wolontariatu zgodzili się poprowadzić zajęcia językowe dla zainteresowanych czytelników. Zajęcia te, zgodne z profilem filii mają na celu wzbogacić wiedzę w zakresie znajomości języków obcych i zachęcić do jej pogłębiania, i w rezultacie do korzystania z bogatej oferty książek obcojęzycznych znajdujących się w zbiorach biblioteki.

- **Enjoy English**- zajęcia z języka angielskiego dla dorosłych na poziomie podstawowym
- **English is easy-lato z angielskim**- wakacyjny kurs podstawowy języka angielskiego dla dorosłych.
- **English is Fun**- kurs podstawowy języka angielskiego dla dorosłych
- **Le francais c'est facile**- konwersacje z języka francuskiego na poziomie średnio zaawansowanym dla dorosłych
- **Język japoński dla początkujących** – kurs podstawowy języka japońskiego dla dorosłych.
- **Deutsch ist mein Hobby**– kurs podstawowy języka niemieckiego dla dorosłych.
- **Deutsch ist mein Hobby- Sommerkurse** – wakacyjny kurs podstawowy języka niemieckiego dla dorosłych.
- **¡Buenos días España!** -wakacyjny kurs podstawowy języka hiszpańskiego dla dorosłych.
- **Amor de mi vida - español**- konwersacje z języka hiszpańskiego na poziomie średnio zaawansowanym dla dorosłych.
- **Hezky cesky**- konwersacje w języku czeskim dla osób na poziomie średnio zaawansowanym.
- **Hyva huomenta**- kurs podstawowy języka fińskiego dla dorosłych

W Filii nr 10 odbywały się bezpłatne zajęcia z języka polskiego dla obcokrajowców **Polish For Foreigners-Free Language Course**.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje.

Najważniejsze przykłady form pracy.

Dzieci i młodzież, mimo zmieniających się mód i wszechobecnych nowych technologii, wciąż odnajdują się w przestrzeni bibliotek, znajdują tu ciekawe propozycje. Atrakcje dla czytelników, to poza książkami, nowoczesne formy zabawy, nauki, doświadczania świata i kontaktu z najszerzej rozumianą sztuką. Dzieci, te najmniejsze i te starsze, jeśli tylko ich rodzice zechcą przyprowadzić je do biblioteki odkrywają to, co w bibliotekach najwspanialsze – bogactwo i różnorodność. Propozycje zajęć, warsztatów, lekcji bibliotecznych i spotkań zawsze nakierowane są na rozbudzanie potrzeb czytelniczych, na promocję książki i literatury. Mimo, iż trzeba dziś zabiegać o zainteresowanie młodego czytelnika konkurując z tyloma bodźcami, książki i biblioteki potrafią odnaleźć drogę do serc dzieci. Te najmniejsze kochają czytanie bajeczek i zabawy plastyczne, te starsze wciąż na nowo odkrywają bestsellery – serię książek o Harrym Potterze J.K.Rowling czy *Magiczne Drzewo* A.Maleszki, te jeszcze starsze

kochają fantastykę i komiksy, a wszystkie chętnie spotykają się z ulubionymi pisarzami czy korzystają z atrakcyjnych warsztatów.

5.2.1. Spotkania autorskie i warsztaty dla dzieci

Wszystkie moje mamy. O Irenie Sendlerowej – spotkanie z Renatą Piątkowską, autorką książek dla dzieci. Spotkanie poświęcone Irenie Sendlerowej, której postać pisarka przybliżyła w książce „Wszystkie moje mamy”, opisującej czasy II wojny światowej, widzianej oczami małego chłopca (6 lutego, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

Na tropie afery! Gdzie podziały się litery? – spektakl dla dzieci w wykonaniu Teatru MASKA (2 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21). Fotogaleria:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/462-ferie-z-ksiazka-2018-fotogaleria>

TypoLimeryki – warsztaty typograficzno-literackie dla grupy dzieci z Biblioteki Publicznej w Sączowie. Warsztaty prowadzone były przez pracowników MBP – Magdalenę Nowak z Działu Metodyki, Analiz i Promocji oraz Annę Woźniak z Pracowni Plastycznej (22 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

Fotorelacja:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157389873103677

IDOL. Maria Skłodowska-Curie – spotkanie z Justyną Styczyńską, autorką i ilustratorką książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Idol. Maria Skodowska-Curie, Idol. Frida Kahlo, LAS i jego zwykli-niezwykli mieszkańcy, BIEGUNYi ich zwykli-niezwykli mieszkańcy czy ŁAKA i jej zwykli-niezwykli mali mieszkańcy* (23 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

Fotorelacja:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157390217153677

Baw się czytaniem! – spotkanie autorskie i warsztaty literackie z Pawłem Beręsewiczem, autorem książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Czy wojna jest dla dziewczyn?* Spotkanie odbyło się w ramach Tygodnia Bibliotek. (9 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Zdjęcia ze spotkania:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/542-baw-sie-czytaniem-fotogaleria>

Spotkanie z Agnieszka Frączek – spotkanie z autorką książek edukacyjnych dla najmłodszych dzieci, zachęcających do nauki języka polskiego. (Filia nr 28, ul. Uniczowska 36, 16 maja).

Zdjęcia ze spotkania:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/549-spotkanie-z-agnieszka-fraczek-2018-fotogaleria>

Pocztówki z podróży – warsztaty artystyczne z ilustratorką Marianną Oklejak, prowadzone na podstawie przewodników z serii *Dla małych podróżników* Marty Spingardi. Warsztaty organizowane w ramach Dni Polsko-Czeskich (Filia nr 3, ul. Gliwicka 93, 25 maja).

Lokomotywą przez Polskę – spotkanie autorskie z Alicją Ramus, poetką, pisarką, prezeską Stowarzyszenia „Pomagam więc jestem” (Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10, 7 czerwca).

Wędrownka Nabu – spotkanie autorskie z Jarosławem Mikołajewskim, pisarzem i poetą, autorem książek dla dzieci (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47, 13 czerwca).

Fotorelacja:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157635831838677

Spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke – spotkanie z pisarzem i poetą, autorem książek dla dzieci. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A, 13 czerwca).

Fotorelacja:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157621096648677

Wakacyjne teatralne przedstawienia plenerowe dla dzieci:

Filia nr 28, ul. Uniczowska 36:

- **Tajemnica skarbu na kurzej nóżce** – przedstawienie w wykonaniu Teatru TRIP (3 lipca)
- **Nie do wiary! W bibliotece kryją się czary** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Maska (17 lipca)
- **O tym jak Frędzelka i Wiercipiętka spotkały czapeczkę** – przedstawienie w wykonaniu Teatru TRIP (7 sierpnia)
- **Przygody Misia Podróżnika** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Duet (9 sierpnia)
- **Wilk i zajęc w mieście** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Duet (23 sierpnia)

Filia nr 26 (ul. Samsonowicza 27):

- **Pod starym Wawelem przygód bez liku** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Maska (18 lipca)
- **Opowieści z teczki Profesora Książeczki** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Maska (31 lipca).
- **Przygody Misia Podróżnika** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Duet (9 sierpnia)
- **Wilk i zajęc w mieście** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Duet (23 sierpnia)

Spotkanie autorskie z Mikołajem Marcelą – autorem komedii kryminalnej dla dzieci *Best Seler i zagadka znikających warzyw*. Spotkanie odbyło się 30 sierpnia br. w Ogrodzie Słów przy Filii nr 14, podczas imprezy kończącej akcję Lato z Książką „Laboratorium Słowa” (Filia nr 14, ul. Piastów 20).

Zdjęcia ze spotkania:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157854102203677

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania (29 września)

Z okazji czytelniczego święta filie zorganizowały spotkania literackie z książką dla dzieci, odbyły się również czytania teatrzyku kamishibai i głośne czytanie w przedszkolach.

100-lecie Niepodległości Polski

W dniach od 1 do 8 września zorganizowano w Bibliotece literacki tydzień patriotyczny pod nazwą Zaczytana Niepodległa. Z tej okazji odbyły się spotkania edukacyjne i literackie, warsztaty oraz głośne czytanie utworów patriotycznych dla dzieci. Zwieńczeniem tygodnia

było Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego w Ogrodzie Słów przy Filii nr 14 (ul. Piastów 20).

Damy, dziewczuchy, dziewczyny – spotkanie autorskie z Anną Dziewit-Meller, autorką popularnych książek poświęconych znanym i cenionym kobietom i dziewczynom.

Fotorelacja:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/621-spotkanie-z-anna-dziewit-meller-2018-fotogaleria>

(7 września, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

Gimnastyka buzi i języka – warsztaty z Katarzyną Prudło, pisarką i aktorką Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum”. Podczas zajęć dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 71 poznawały i wyszukiwały trudne w wymowie teksty literackie, a następnie uczyły się ich deklamacji ((17,24 września, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

Fotorelacja:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowiceFilia28/photos/?tab=album&album_id=2011416158879369

Polscy Superbohaterowie – Turniej Czytelniczy (3 października, Filia nr 14, ul. Piastów 20)

Po raz trzeci Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zaprosiła uczniów szkół podstawowych do wzięcia udziału w Turnieju Czytelniczym. Tegoroczna edycja oparta była o treść trzech tomów książek wchodzących w cykl „Polscy Superbohaterowie” – książek *Maria Skłodowska-Curie* autorstwa Małgorzaty Sobieszczak-Marciniak oraz *Rotmistrz Witold Pilecki* i *Józef Piłsudski* Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby.

W turnieju udział wzięło pięć drużyn złożonych z uczniów szkół podstawowych, będących czytelnikami MBP. Konkurs składał się z dwóch etapów, uczestnicy odpowiadali na pytania zamknięte za 1 i 2 punkty, których numery samodzielnie losowali; w ramach dogrywki otrzymali do rozwiązania zadania półotwarte. Młodzi czytelnicy wykazali się ogromnym zaangażowaniem, ich przygotowanie i bogata wiedza wyniesiona z lektury pozytywnie zaskakiwały zarówno skład jurorski, jak i kibicujących im nauczycieli.

Gościem honorowym turnieju była Małgorzata Strękowska-Zaremba, która pełniła również funkcję przewodniczącej jury. Po wyłonieniu zwycięskiej drużyny odbyło się spotkanie autorskie z Małgorzatą Strękowską-Zarembą, uroczyste wręczenie nagród oraz upominków a także pamiątkowe zdjęcie wszystkich uczestników z autorką.

Kosmiczna przygoda – warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci, prowadzone przez Joannę Wachowiak – laureatką wyróżnienia IV Konkursu Literackiego im. Astrid Lindgren i laureatką Literackiej Nagrody IBBY (3 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Gnocchi, spaghetti, tortellini – warsztaty czytelnicze wokół książki *Drakulcio ma kłopoty. Włoska awantura* S. Pinkwarta. Zajęcia prowadzone przez redaktora wydawnictwa Akapit Press (12 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Kariera youtubera – warsztaty książkowe wokół *Listu gończego* A. Żaka. Zajęcia prowadzone przez redaktora wydawnictwa Akapit Press (12 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Pan Antenka i srebrny kubraczek – przedstawienie teatralne dla dzieci w wykonaniu Teatru TRIP. W programie również gry i konkursy z wiedzy o Kubusiu Puchatku (16 października, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

Spotkanie z wyobraźnią – spotkanie autorskie z Zofią Stanecką, autorką serii ilustrowanych opowieści o kilkuletniej Basi (25 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Baśnie o smokach i czarach – spotkanie z Szymonem Góralczykiem, opowiadaczem baśni z Karawany Opowieści (30 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Spotkania i warsztaty dla dzieci, organizowane w Filii nr 3 (ul. Gliwicka 93) w ramach realizacji projektu Centrum Społecznościowe Nasze Zależę – I etap. Europejski Fundusz Społeczny:

Spotkanie z Marcinem Szczygielskim – autorem powieści dla dzieci i młodzieży, m.in. *Teatr Niewidzialnych Dzieci, Kłątwa dziewiątych urodzin* czy *Leo i czerwony automat*. (7 listopada).

Fotorelacja ze spotkania: https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10158042984748677

Adaś Mickiewicz. Łobuz i mistrz – spotkanie autorskie z Jakubem Skworzem, autorem książki dla dzieci i młodzieży, poświęconej Adamowi Mickiewiczowi (8 listopada)

Fotorelacja ze spotkania: <https://mbp.katowice.pl/galeria/689-spotkanie-z-jakubem-skworzem-fotogaleria>

Cudowna podróż – dwa przedstawienia w wykonaniu aktorów Teatru TRIP dla dzieci. W programie również pokaz z wykorzystaniem suchego lodu w wykonaniu Uniwersytetu Rozwoju (11 grudnia).

Fotogaleria: <https://mbp.katowice.pl/galeria/683-teatr-trip-i-universytet-rozwoju-fotogaleria>

Dzieci świata – spotkanie autorskie z Marzeną Filipczak, autorką książek i poradników podróżniczych, globtroterką samotnie przemierzającą świat (12 grudnia).

Fotogaleria: <https://mbp.katowice.pl/galeria/692-dzieci-swiate-fotogaleria>

Teatrzyk skarpetkowy – spotkanie z pisarką Justyną Bednarek, autorką książek *Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek – czterech prawych i sześciu lewych* oraz *Nowe przygody skarpetek (jeszcze bardziej niesamowite)* (14 grudnia).

KALENDARIUM IMPREZ LITERACKICH I EDUKACYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Ferie z Książką 2018 (29 stycznia-9 lutego)
Niesłychane historie

W akcji Ferie z Książką wzięły udział filie: 3, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 38 (akcja zamknięta). Część akcji była prowadzona wyłącznie dla grup zorganizowanych: 11, 21, 27, 30, 33, natomiast w pozostałych filiach w formule otwartej dla młodych czytelników Biblioteki w wieku 7-12 lat. Ferie z Książką zgromadziły 436 dzieci. Frekwencja podczas akcji wyniosła 1373. Przeprowadzono 148 spotkań z książką.

Fotogaleria z Ferii z Książką:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/462-ferie-z-ksiazka-2018-fotogaleria>

Niesłychane historie, czyli "Ferie z Książką" poświęcone współczesnym postaciom, o których informacje znaleźć można w książkach, ale również są obecne w otaczającym nas świecie. Bibliotecznym wehikułem przemierzyliśmy różne szerokości geograficzne w poszukiwaniu najznamienszych osobowości, a także odkrywaliśmy historie mało znanych artystów, podróżników, naukowców czy społeczników.

Co roku feryjna propozycja biblioteki łączy w sobie różne formy pracy i spędzania czasu z książką: warsztaty literacko-artystyczne, warsztaty muzyczne, kącki literackie, zajęcia parateatralne, spacerki kulturalne, spotkania w miejskich instytucjach kultury (Dom Oświatowy Biblioteki Śląskiej, Muzeum Historii Katowic, Muzeum Śląskie, Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek). Spotkania w bibliotecznych klubach miały charakter niezwykle kreatywny, pod wpływem opowiedzianych historii powstawały ciekawe pomysły oraz wytwory artystyczne.

Kogo poznaliśmy i czyje historie, zostały opowiedziane na nowo? Ferie z Książką odkryły na nowo historie: Marie Skłodowskiej-Curie, Leonarda da Vinci, Astrid Lindgren, Ireny Sendlerowej, Jerzego Kukuczki, **Mikołaja Kopernika, Inge Lehmann, Fryderyka Chopina, Juliana Tuwima, Mary Anning, Ady Lovelace, Brenda Chapman, Simony Kossak, Karola Wedla, Niny Simone, Aleksandra Doby, Janusza Korczaka czy Hellen Keller.**

Dzięki dobrze dobranej literaturze, pochodzącej z bibliotecznego księgozbioru, możliwe było przeprowadzenie ciekawych warsztatów, w tym:

- **Zgadnij, kto to**, podczas których dzieci poznały postaci pisarek i ilustratorek tworzących książki-gry (takie jak: *Tajemnicze miasto, Znajdź nas, Rycerz Lwie Serce, Figle migle* czy komiksy paragrafowe). Zagrały również w tytułową zabawę, polegającą na wspólnej lekturze interaktywnej baśni, stworzonej na potrzeby spotkania. Do jej przygotowania (tekstu oraz zsynchronizowanej aplikacji) wykorzystany został ekran multimedialny. (Filia nr 11).
- **Twory krnąbrnych artystów** – warsztaty kreatywnego wymyślania, czyli wyzwanie budowania do niczego nie służących urządzeń. Inspiracją byli artyści, których pracom dzieci mogły się przyjrzeć w książce *S.Z.T.U.K.A.* Sebastiana Cichockiego. Niczym nieskrępowana wyobraźnia pozwoliła stworzyć uczestnikom warsztatów: wielofunkcyjne urządzenie G9/F6; R2+D2 85; pudełko nicości; bąbelka, kwadratowego robocika do niczego; magiczne oczy; zaskakujące pudło; F6/39 kolor czerwony i strachusia (nazwy nadane przez uczestników).
- Zajęcia literacko-plastyczne **Moc czekolady** – z **wizytą w pracowni Karola Wedla** w trakcie których dzieciaki poznały historię powstania czekolady składając ją z pociętych kawałków z naniesionymi fragmentami historii. W ten sposób poznały odpowiedzi na pytania - *Skąd się wzięła i w jaki sposób czekolada dotarła do Europy? Dlaczego kakao odegrało bardzo istotną rolę w kulturze Majów i Azteków? Kto sprowadził do Europy z Ameryki Łacińskiej ziarna kakao?* W Polsce czekolada zyskała popularność dzięki rodzinie Wedłów – Karolowi, Emilowi i Janowi. Była to okazja do przedstawienia historii „czekoladowego” rodu Wedłów, ówczesnych sposobów reklamy produktów, powstania zastrzeżonego znaku firmowego oraz produkcji tabliczki czekolady. Uczestnicy w trakcie zajęć malowali twarze czekoladą, tworzyły podpis bądź logotyp oraz korzystając z przepisu na „Truskawki w czekoladowych mundurkach” z książki *Moc czekolady. Opowieść o Wedlach i czekoladzie* A. Czerwińskiej – Rydel przygotowały owocowo-czekoladowy deser. Na zakończenie dzieci zagrały w czekoladową grę z kostką (Filia nr 26).
- **Bądź jak Aelita, czyli jak zostać mistrzem malarstwa?**- warsztaty literacko-artystyczne. Inspiracją do działań była postać Aelity Andre, australijskiej malarki abstrakcyjnej, która zadebiutowała w wieku 4 lat. Po obejrzeniu prezentacji multimedialnej uczestnicy warsztatów malowali swoje niepowtarzalne obrazy. Dzieła powstawały za pomocą specjalnych kapci z folii bąbelkowej, które to dzieci zanurzały w różnych kolorach farb, a następnie skakały, biegały i

rozcierały tęczową kompozycję na przygotowanym materiale. Efekty tych działań można obejrzeć: <https://goo.gl/Si9a3S> (Filia nr 32).

- ***Na tropie afery, gdzie podziały się litery*** – przedstawienie w wykonaniu Teatru Edukacji i Profilaktyki Maski. Pewnego dnia okazuje się, że z książek znajdujących się w bibliotece zniknęły wszystkie litery. Pani Bibliotekarka podejrzewa, że ktoś te litery ukradł i prosi o pomoc detektywa. Spotkanie było dedykowane dzieciakom z wszystkich filii, biorących udział w książkowej akcji (Filia nr 16).

- ***Wszystkie moje mamy*** – spotkanie literackie z autorką książek – Renatą Piątkowską, która wraz z Malwiną Kożurno (lektorką) snuła opowieść o niezwykłej osobie – Irenie Sendlerowej. Wizyta autorki była również pretekstem by porozmawiać i poruszyć temat wojny i żydowskiego getta w Warszawie (Filia nr 3).

- ***Niestychane historie w Ogrodzie Słów*** – podchody literackie, które były finałem czytelniczek. Literacka gra zgromadziła same znamienite osobowości Astrid Lindgren, z którą trzeba było zagrać we współczesną wersję gry „Nie dotykać podłogi” – Twister z książką. Zasady gry tworzyły literackie drużyny. Świat architektury odkryła Zaha Hadid, która zabrała dzieci w podróż po najlepszych projektach przedstawiających dekonstruktywizm. Inspirując się twórczością architektki powstały dekonstrukcje zaprojektowane przez uczestników podchodów. Dziedzinę muzyki reprezentowała Nina Simone – znamienita jazzmentka i pianistka, która wraz z dziećmi tworzyła, przy użyciu materiałów wtórnych instrumenty muzyczne. Hellen Keller, która była głuchoniewidomą społecniczką oraz pedagogiem, pokazała dzieciom czym jest braille oraz język migowy. Z kolei Aleksander Doba opowiedział o swoich przygodach, przepływając kajakiem Atlanty. Słowny opatrunek i pierwszą pomoc oferowała Florence Nightingale. Janusz Korczak – Henryk Goldszmit słowami Blumki z historii Iwony Chmielewskiej opowiedział o niezwykłym domu sierot. Gościem specjalnym wydarzenia był Michał Cieply - podróżnik, glaciolog, uczestnik wypraw na Mont Blanc i Spitsbergen, który przybył z całym ekwipunkiem na górską wyprawę. Młodzi czytelnicy mieli okazję poznać historię Edmunda Hillarego oraz poznać tajniki ekspedycji na najwyższe szczyty świata.

Inspiracją do stworzenia literackich podchodów były książki *Opowiadania na dobranoc dla młodych buntowniczek* Eleny Favilli i Francesca Cavallo, *Damy, dziewczuchy i dziewczyny* Anny Dziewit-Meller, *Doba na ocenie* Agaty Loth-Ignaciuk, *W góry* Piotra Karskiego, *Po drugiej stronie okna* Anny Czerwińskiej Rydel, *Pamiętnik Blumki* Iwony Chmielewskiej, *Przygody Astrid – zanim została Astrid Lindgren* Christiny Bjork.

Z bibliotecznych obserwacji wynika, iż największym zainteresowaniem cieszą się gry planszowe oraz zajęcia artystyczne. W zajęciach artystycznych, w których wykorzystujemy podstawowe materiały (szary papier, bibuła, kolorowe taśmy, kolorowe kartki) niezmiennie zaskakuje kreatywność uczestników. Wystarczy kilka inspiracji, a na zadziwiające efekty pracy nie trzeba długo czekać. Wśród tegorocznych zajęć uwagę zwracają także eksperymenty. Wykorzystanie prostych składników, które praktycznie każdy ma w swoim domu - woda, ocet, barwniki, soda, olej, puste butelki - sprawiło, że można je z łatwością powtórzyć samemu w domu

Do najchętniej wypożyczanych książek podczas akcji, należały: *Anny Dziewit-Meller Damy, dziewczuchy, dziewczyny. Historia w spódnicy*, Marty Dzieńkiewicz *Pionierzy, poczet niewiarygodnie pracowitych Polaków*, Małgorzaty Frąckiewicz *Superbohaterki. Świat i wielkie odkrycia*, Sebastiana Cichockiego *S.Z.T.U.K.A.*, Anny Czerwińskiej-Rydel *Teoria Pana Alberta*, Annemarie van Haeringen *Coco i jej mała czarna sukienka*, Agnieszka Frączek *Rany Julek!*, Małgorzaty Mycielskiej *Ale patent!*, Justyny Bednarek *Nowe przygody skarpetek*, Martina Widmarka *Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai, 12 wyjątkowych postaci. Polscy autorzy o marzeniach*, Yvette Żółtowskiej-Darskiej *Ronaldo, Lewy, Messi*. Książkowym hitem wśród tegorocznych uczestników ferii była książka *Opowieści na dobranoc*

dla młodych buntowniczek: 100 historii niezwykłych kobiet Eleny Favilli i Francesci Cavallo. Magia tej książki tkwi w zwięzłych życiowych historiach, barwnych ilustracjach i magicznym słowie w tytule - *buntowniczk*. Z dużą ciekawością dzieci zerkały do książki Justyny Styszyńskiej *IDOL. Maria Skłodowska-Curie*, w której w prosty i przystępny sposób zaprezentowano dokonania naszej dwukrotnej noblistki, a ćwiczenia aktywizujące sprawiły, że laboratorium chemiczne stało się bardziej przyjaznym miejscem. Nieco młodsze dzieci odkrywały książki Iwony Chmielewskiej (m.in. „Cztery zwykłe miski”, czy „Pamiętnik Blumki”) oraz książki nawiązujące do tematu wojny, z którym wcześniej nie miały okazji się spotkać (książki Joanny Papuzińskiej, Renaty Piątkowskiej).

II Ogólnopolskie Czytanie Jeźycjady Małgorzaty Musierowicz

W marcu i kwietniu br. odbywa się druga edycja Ogólnopolskiego Czytania Jeźycjady. Ośrodki kultury i oświaty w całej Polsce organizują z tej okazji spotkania wokół książek Małgorzaty Musierowicz, tworzących serię „Jeźycjada”. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach również włączyła się w to czytelnicze święto dla młodszych i starszych czytelników (pierwszy tom wydany został w 1977 roku). Z tej okazji w wielu filiach naszej Biblioteki odbyły się spotkania literackie, podczas których głośno czytano fragmenty wybranych powieści. Dzieci brały również udział w quizach dotyczących znajomości serii, rysowały podobizny bohaterów oraz, dając upust wyobraźni, wymyślały dalsze przygody rodziny Borejków i ich przyjaciół.

W galerii dostępne są zdjęcia z jednego ze spotkań – „Książki warte Poznania” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 36 (19 marca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47):

<https://mbp.katowice.pl/galeria/497-ksiazki-warte-poznania-fotogaleria>

Z okazji **Tygodnia Bibliotek (8-15 maja)**, odbywającego się w tym roku pod hasłem **(Do)wolność czytania** filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach zorganizowały spotkania literackie, teatrzyki kukielkowe oraz lekcje biblioteczne dla dzieci i młodzieży.

XVII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom „Czytanie łączy” (2-10 czerwca)

Z okazji jednego z najważniejszych świąt czytelniczych najmłodszego pokolenia, w Miejskiej Bibliotece Publicznej przez cały tydzień odbywają się liczne spotkania literackie oraz głośne czytanie bajek. Podczas spotkań dzieci dowiadują się na czym polega święto, poznają hasło przewodnie oraz jego znaczenie.

Co roku z okazji Tygodnia Czytania Dzieciom Filia nr 26, we współpracy ze Świetlicą Środowiskową św. Agaty, organizuje plenerowy piknik rodzinny „Cała Polska czyta dzieciom i Murcki też!”. W tym roku impreza odbyła się 14 czerwca, a wśród atrakcji były m.in. wspólne czytanie książek pod chmurką, przedstawienie Teatryku Bambuko, występ taneczny przedszkolaków, strefy literacka, artystyczna i sportowa.

IV Ogólnopolska Noc Bibliotek „RzeczpospoCzyta!” (9 czerwca)

IV Ogólnopolska Noc Bibliotek odbyła się pod hasłem „RzeczpospoCzyta!”, nawiązując tym samym do obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach również wzięła udział w tym wyjątkowym wydarzeniu dla miłośników literatury oraz stałych bywalców bibliotek. Filie nr 6, 11, 16, 19, 28 oraz 32 przygotowały tego wieczoru szereg atrakcji, głównie dla dzieci i młodzieży. W programach znalazły się m.in. patriotyczne zabawy literackie, wspólne czytanie fragmentów polskiej prozy i poezji, warsztaty kreatywnego doboru książek dla dużych i małych, literacki survival, przedstawienia teatralne, ludowe warsztaty artystyczne, warsztaty detektywistyczne czy rozgrywki gier planszowych.

Fotorelacje z Nocy Bibliotek w wybranych filiach:

Filia nr 6:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowiceFilia6/photos/?tab=album&album_id=1783834624973016

Filia nr 11:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowiceFilia11/photos/?tab=album&album_id=2069970623246232

Filia nr 19:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowiceFilia19/photos/?tab=album&album_id=1690569884324022

Filia nr 28:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowiceFilia19/photos/?tab=album&album_id=1690569884324022

Akcja Lato z Książką 2018 „Laboratorium SŁOWA (lipiec-sierpień)

W bibliotecznym Laboratorium SŁOWA badaliśmy litery, wyrazy, sylaby, w różnej postaci i formie. Podchodziliśmy do nich artystycznie, odkrywczco, filozoficznie oraz nadaliśmy im nowy wygląd i kształt. Skupiliśmy się zarówno na słowach pisanych, jak i mówionych. Spotkania, warsztaty, spaceru tropem ważnych słów odbyły się w **19 filiach bibliotecznych**. Frekwencja podczas tegorocznej akcji wyniosła **3505 osób**. W **375** spotkaniach wzięło udział **1138** młodych czytelników w wieku 5-12 lat. Podczas dwumiesięcznej akcji *Lata z Książką* uzupełnialiśmy czytelnicze niedobry zanurzając się w słowach w Bibliotece oraz poza nią.

W bibliotecznym laboratorium słowa było eksperymentalnie i odkrywczco, nadawaliśmy literom nowy wygląd i kształt. Na początek codzienna gimnastyka języka z Julianem Tuwimem, Dorotą Gellner, Janem Brzechwą oraz Agnieszką Frączek. Badanie liter, rozgrzewka z Katarzyną Prudło (aktorką Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum”): jak radzić sobie z trudnymi w wymowie słowami. Niestraszne nam były pangramy, tautogramy, łamańce językowe oraz gry słowne, które stały się podstawą do tworzenia bajek aliteracyjnych, rywalizacji o mistrza dykcji, tworzeniu pasków komiksowych. Podchody literackie pozwoliły na rozszerzenie zabawy ze słowem poza Biblioteką, gdzie do wspólnych poszukiwań i rozwiązywania zadań włączały się domy kultury i świetlice (*Escape room, Umurckany alfabet*). Powróciliśmy do dawnych zabaw podwórkowych *Klasy, Cymberegaj, Kapsle*, rymowanki, wyliczanki, hopsasanki. Z kolei typograficzne warsztaty odkryły różne możliwości zabawy ze słowem. Słowa tworzyliśmy za pomocą materiałów recyklingowych, ale nie tylko, bo pojawiły się literniczne projekty z gliny, ziemniaczanych obierków, światła, odcisków palców. Uczyliśmy się pisać różnymi narzędziami oraz technikami, poznawaliśmy historię pisma oraz alfabety z różnych stron świata. Opanowaliśmy do perfekcji sztukę pięknego pisania – poznając tajniki kaligrafii. Obserwowaliśmy jak zmieniają się słowa z biegiem czasu, odkurzyliśmy dawno zapomniane znaczenia wyrazów: drzewiej, praszczur, lamus (w oparciu o twórczość Małgorzaty Strzałkowskiej). Przygotowaliśmy cykl warsztatów literacko-typograficznych *Pracownia Słowa*, podczas których uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z krojami, formami, kształtami liter oraz zabawy i tworzenia swoich autorskich liter, słów. Efektem prac były instalacja poetycka inspirowana twórczością Stanisława Młodożeńca, kubiki poetyckie wypełnione wierszami Jana Brzechwy, maszyna do przenoszenia słów na kształt chwytacza barw Papića Chmiela a zapełniona homofonami ze zbiorów Agnieszki Frączek, ilustrowany katalog słów oraz literackie skrytki z tajemniczymi słowami (*Innymi słowy Yee-Lum Mak*). Podczas akcji odbyliśmy liczne spaceru szlakiem słów zapisanych w przestrzeni miejskiej (neony, szyldy, reklamy, banery, graffiti, elementy architektoniczne) oraz tych,

których dźwięków możemy słuchać (dworzec, księgarnia, sklep, muzeum podczas koncertu, rozmowy, komunikaty, audiobooki). Niejednokrotnie podczas zajęć wykorzystywane były ekrany multimedialne, tablet oraz Bee-bot – narzędzia do programowania słów.

Młodzi czytelnicy najczęściej sięgali po książki Herve Tullea *Książka pełna dźwięków, Sylaboratorium*, Małgorzaty Strzałkowskiej *Dawniej, czyli drzewiej*, Aleksandry i Daniela Mizielińskich seria *Mamoko*, Ewy Solarz *Ilustrowany elementarz dizajnu*, Chip Kidda *START. Design dla nastolatków i nie tylko* oraz komiksy Bereniki Kołomyckiej *Malutki Lisek i Wielki Dzik*, Tomasza Samojlika i Adama Wajraka *Umarły Las*.

Zakończenie Lata z Książką odbyło się w Ogrodzie Słów przy Filii nr 14. Gościem specjalnym był Mikołaj Marcela, autor komedii kryminalnej „Best Seler i zagadka znikających warzyw”. Pisarz opowiedział o swojej pracy nad tworzeniem książki, rozwiązał dziecięce wątpliwości dotyczące ulubionych słów czy sposobu spędzania wolnego czasu. Po spotkaniu odbyło się wręczanie autografów oraz dalsze zabawy literacko-artystyczne.

W ramach akcji Biblioteka współpracowała z wieloma miejskimi i regionalnymi instytucjami, które włączyły się w działania kulturalne: Dom Aniołów Stróżów – Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży, Galeria Szyb Wilson, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Poddańczy, Pałac Młodzieży, Muzeum Historii Katowic, Miejskie Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach, Dom Oświatowy Biblioteki Śląskiej, Biuro Wystaw Artystycznych, IPUM Silesia, A. KUKU Pokazy sokolnicze, Stowarzyszenie Przyjaciół Dąbrówki Małej i Burowca, Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dąb, Katowicki Klub Karate Kyokushin, Klinika Weterynaryjna Giszowiec, PGL LP Nadleśnictwo Katowice, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, Świetlica św. Agaty, MDK „Południe”, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, Miejskie Przedszkole nr 22, Miejskie Przedszkole nr 67, Miejskie Przedszkole nr 74, Szkoła Podstawowa nr 36, Szkoła Podstawowa nr 38, Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 41, Miejskie Przedszkole nr 42, Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia”, Akademia Wesołego Przedszkolaka, Tęczowa Akademia Brzdąca, Niepubliczne Przedszkole Językowe Mundo Marino.

Informacje o akcji wraz z fotogalerią:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/593-lato-z-ksiazka-2018-fotogaleria>

CYKLICZNE SPOTKANIA LITERACKIE I EDUKACYJNE DLA DZIECI

- Dyskusyjne Kluby Książki dla dzieci

Biblioteka priorytetowo traktuje czytelnictwo dzieci i młodzieży. Obecnie prowadzi 6 Dyskusyjnych Klubów Książki dla dzieci: w Filii nr 5 Mł., ul. Franciszkańska 33; w Filii nr 12, ul. Witosa 18 B; w Filii nr 14, ul. Piastów 20; w Filii nr 16, ul. Wajdy 21; w Filii nr 32 przy ul. Grzybski 19 A oraz w Filii nr 36 przy ul. Gen. Hallera 28.

- Czytanie na dywanie

Od stycznia 2017 roku Biblioteka prowadzi cykl promujący głośne czytanie książek dla dzieci zatytułowany *Czytanie na dywanie*. W każdy wtorek o godz. 17.00 w Filiach nr: 3, 4, 5 Mł., 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 16, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 36 oraz w Filii nr 38 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka (tutaj wyjątkowo o godz. 14.00), a także w środy w Filiach nr 22 i 33, bibliotekarze (a nierzadko rodzice, dziadkowie czy zaproszeni goście) głośno czytają dzieciom przez co najmniej 30 minut.

- 3B. Bajtel – Bajka – Biblioteka.

Zajęcia literackie przeznaczone dla dzieci w wieku od niemowlęctwa do trzeciego roku życia, organizowane w Filiach nr 19, 32 i 33. Spotkania służą zaznajamianiu dzieci z literaturą, zaszczepianiu w nich zamiłowania do książek, a wszystko w miłej atmosferze zabawy. Wraz

z rodzicami/opiekunami oraz bibliotekarzami najmłodszy poznają świat bajek i baśni. Spotkania odbywają się raz w miesiącu.

- Zajęcia plastyczne Tęcza, Akwarelki, Kredka, Plaster, Fantazja, I Ty potrafisz!, Bajkowe malowanie, Kolorowo i bajkowo, W bajkowej krainie.

Warsztaty skierowane są do dzieci w wieku od 5 do 10 lat, które mają ochotę rozwijać swoje zdolności plastyczne. Program wypełniony jest ciekawymi zajęciami. Dzieci uczą się malowania, rysowania, kolażu, poznają ciekawe techniki plastyczne. Prace wykonywane różnymi technikami np.: ołówek, pastele, tusz, origami, a także przy użyciu plasteliny, masy solnej itp. Prace wykonane podczas zajęć eksponowane są następnie w filiach, od czasu do czasu organizowane są większe ich wystawy.

- Planszówki w F17

Filia nr 17 posiada gry dla osób w różnym wieku i o różnym poziomie zaawansowania. Dostępne są dla czytelników w godzinach otwarcia biblioteki, natomiast we wtorki organizowane są specjalne spotkania podczas których można podszkolić się pod okiem pracowników filii. Pełna lista gier dostępnych w Filii nr 17 dostępna jest w placówce oraz pod linkiem:

<http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/130-planszowki-w-f-17>

- Kreatywna Biblioteka

Warsztaty artystyczno-literackie dla dzieci i rodziców, odbywające się w każdy drugi i czwarty czwartek miesiąca w Filii nr 17.

- RED[AKCJA!] – warsztaty dziennikarskie dla młodzieży, odbywające się raz w miesiącu w Filii nr 5 Młodzieżowej.

- (Za)pisani w Bibliotece – warsztaty kreatywnego pisania dla młodzieży, odbywające się co miesiąc w Filii nr 11.

- Klub Książki i Ilustracji – spotkania literacko-plastyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowane raz w miesiącu w Filiach nr 19 i 33.

- Kluby Gier Planszowych

We współpracy z producentem gier planszowych Granna, utworzyliśmy w filiach nr 19, 20, 23 oraz 33 Kluby Gier Planszowych. Organizowane są cyklicznie, raz w miesiącu, spotkania dla najmłodszych miłośników gier planszowych.

- Art Zone

Warsztaty plastyczne z elementami języka angielskiego dla dzieci, odbywające się w czwartki w godz. 16.00-16.30, w Filii nr 19.

- Poszukiwanie wiedzy i zabawy – spotkania literackie i edukacyjne dla dzieci uczących się w tzw. homeschoolingu szkoły podstawowej. Spotkania odbywają się cyklicznie w Filii nr 6.

- Dookoła świata – edukacyjne spotkania podróżnicze dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowane raz w miesiącu w Filii nr 17. W trakcie zajęć dzieci poznają historię i kulturę jednego kraju, szukają jego położenia na mapie oraz globusie, bawią się w zabawy które są najpopularniejsze wśród tamtejszych ich rówieśników. Tematy przewodnie spotkań: Australia, Meksyk, Irlandia, Egipt.

Fotorelacja „meksykańska”:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157330304463677

- Lekcje biblioteczne i wyjścia do biblioteki

Jedną z najpopularniejszych form pracy z czytelnikiem dziecięcym są lekcje biblioteczne. Głównym celem tego typu zajęć jest zapoznanie młodego czytelnika z biblioteką, praktyczną prezentacją sposobów korzystania z biblioteki, jej agend, zbiorów oraz urządzeń. W naszej ofercie znajdują się lekcje dostosowane do różnych poziomów kształcenia, wzbogacone o nowoczesne pomoce dydaktyczne. Lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z zakresu przysposobienia bibliotecznego, podstaw bibliografii i informacji

naukowej z wykorzystaniem komputerowych baz danych oraz tematyczne - na zamówiony temat, prowadzone są przez wszystkie filie Biblioteki.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia łącznie przeprowadzono 197 lekcji z 4036 uczniów oraz oprowadzono 125 wycieczek (1956 uczestników).

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

Biblioteka posiada dwie filie zlokalizowane w szpitalach: dla dorosłych - Filię nr 34 (ul. Medyków 14) w Centralnym Szpitalu Klinicznym im. prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz dla dzieci - Filię nr 38 (ul. Medyków 16) w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach.

Filia nr 38 jest miejscem bardzo chętnie odwiedzanym przez rodziców z dziećmi – pacjentami GCZD. Z roku na rok wzrasta liczba dzieci korzystających z propozycji biblioteki na miejscu, czyli z księgozbioru, programów edukacyjnych oraz zajęć na ekranie multimedialnym. Odwiedzają ją także nauczyciele, którzy przyprowadzając dzieci do biblioteki urozmaicają im czas spędzany w szpitalu. Zajęcia przygotowane dla małych pacjentów z GCZD miały oprócz funkcji zabawowych spełniać funkcję terapeutyczną.

Stosowane metody głośnego czytania, dialogów, elementów pedagogiki zabawy i dramy miały na celu wzmocnienie własnej samooceny, sprawdzenia się w grupie rówieśniczej itp

Także Filia nr 34, której oferta skierowana jest do osób dorosłych cieszy się uznaniem i potrzeba jej istnienia potwierdzana jest każdego dnia w bezpośrednim kontakcie z chorymi.

Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje m.in. z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”. Organizuje indywidualne zajęcia praktyczne oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych:

Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych

Filia szpitalna	Stan księgozbioru ogółem		Liczba czytelników		Wypożyczenia	
	2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.
Filia nr 34	4.288	4.126	1.380	1.315	12.132	11.324
Filia nr 38	2.646	2.657	1.859	1.717	9.932	8.388

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

Zbiory książki mówionej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach to 27.605 egzemplarzy, w tym:

1.671 – tytułów na kasetach magnetofonowych

1.597 – tytułów w formacie Czytaka i 1.765 LARIX

- w Oddziale Książki Mówionej Filii nr 1, zakupione w Polskim Związku Niewidomych lub pozyskane na podstawie porozumienia ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Larix", udostępniane wyłącznie osobom niepełnosprawnym (licencja na podstawie Art.33¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)

oraz

22.500 – tytułów na płytach CD w Filiach nr: 1,6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28,31, 32, 33, 35, 36, 5Mł, 9

- dostępnych dla wszystkich czytelników, które chętnie są wypożyczane przez osoby starsze na terenie całego miasta.

Do zbiorów Biblioteki w 2018 r. przybyły ogółem tytułów **4.642** audiobooki na kwotę **74.673,28 zł.**(w 2017r. tytułów 4.116 audiobooków na kwotę 60.204,32 zł), głównie dzięki środkom pozyskanym w Budżecie Obywatelskim 2018 m. Katowice.

6.4. Stanowiska komputerowe i inne sprzęty techniczne przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku.

Oddział Książki Mówionej posiada sprzęt przystosowany dla osób z dysfunkcją wzroku: powiększalnik elektroniczny MyReader, stanowisko komputerowe przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku wyposażone w linijkę brajlowską oraz program Windows Eyes, posługujący się syntezatorem mowy oraz 6 szt. Czytaka Plus. Ponadto w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących” realizowanego przez Stowarzyszenie „Larix” użyczono bibliotece 3 szt. Czytaka Plus.

Z możliwości wypożyczenia Czytaka skorzystało 68 osób.

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

W październiku 2017 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zainaugurowała nowy cykl spotkań Nie-zwykli. Gośćmi Biblioteki są osoby, które mimo różnych dysfunkcji, niepełnosprawności, chorób i trudności życiowych, prowadzą aktywny tryb życia, odnosząc sukcesy na wielu jego płaszczyznach. Spotkania odbywają się, zazwyczaj, raz w miesiącu w Filii nr 1, przy ul. Ligonia 7.

W roku 2018 odbyły się następujące spotkania:

- **Moje podróże w ciemno** – spotkanie z Hanną Pasterny, niewidomą podróżniczką, pisarką, lingwistką, tłumaczką działaczką na rzecz osób niepełnosprawnych, autorką książek *Jak z białą laską zdobywałam Belgię*, *Tandem w szkocką kratkę* i *Moje podróże w ciemno* (24 stycznia).

- **Siła to stan umysłu. Ograniczenia to wymysł człowieka** – spotkanie z Łukaszem Kaznowskim, 27latkiem chorującym niemal od urodzenia na rdzeniowy zanik mięśni, autorem autobiografii *Luzak na kółkach* (20 lutego).
- **Jeszcze leżę** – spotkanie z Jackiem Nochem, chorującym na stwardnienie rozsiane komikiem i stand-uperem, poruszającym w swoich skeczach temat choroby i życia po diagnozie. Jacek Noch jest również współtwórcą Śląskiej Sceny Stand-Up oraz współautorem i bohaterem książki biograficznej *Taki trochę chory* (11 kwietnia).
- **Kolorowe życie w ciemności** – spotkanie z Łukaszem Baruchem, niewidomym wokalistą, działaczem społecznym, animatorem życia kulturalnego, prowadzącym spotkania edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym, prezesem Fundacji „Wygrajmy Razem” (26 czerwca).

Wyobrażenie – wystawa fotografii.

W ramach współpracy zawiązanej pomiędzy Miejską Biblioteką Publiczną w Katowicach a Śląską Jednostką Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym, powstała w 2017 roku kolekcja niesamowitych zdjęć zatytułowana „Wyobrażenie”.

Wystawa „Wyobrażenie” pokazuje, w jaki sposób poznaje się świat różnymi zmysłami – nie ograniczając się tylko do jednego, wybranego aspektu doświadczania rzeczywistości.

Wystawa cieszy się dużym zainteresowaniem czytelników, prezentowana była w kilku filiach. W pierwszym kwartale 2018 r. wystawa prezentowana była w Filii nr 32 (w lutym) oraz w Filii nr 30 (w marcu).

IMPREZY INTEGRACYJNE ORGANIZOWANE CYKLICZNIE - spotkania o zasięgu miejskim organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi.

11 lutego - Światowy Dzień Chorego - imprezy literackie i edukacyjne, przeprowadzane w zaprzyjaźnionych ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w Filiach szpitalnych: 34 i 38.

Żywa Biblioteka/Human Library Katowice

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach już po raz szósty zorganizowała *Żywą Bibliotekę/Human Library Katowice*. Tegoroczna edycja odbyła się w dniach 7-8 czerwca, w Ogrodzie S(ł)ów przy Filii nr 14 (ul. Piastów 20, Os. Tysiąclecia).

Żywa Biblioteka jest miejscem w którym każdy ma szansę spotkać osoby dyskryminowane ze względu na swoją przeszłość, zawód, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię, orientację seksualną, kolor skóry, poglądy, etc. Czytelnik może wybrać z katalogu interesującą go *książkę*, a następnie „wypożyczyć” ją na 30-minutową rozmowę.

Książkami w Żywej Bibliotece są prawdziwi ludzie, reprezentanci mniejszości i grup społecznych, które nie są w społeczeństwie akceptowane, spotykają się z wykluczeniem i uprzedzeniami. Czytelnik, wypożyczając taką *książkę*, wchodząc z nią w dialog, konfrontuje swoje wyobrażenie o niej, zmienia postrzeżenie i nastawienie.

Żywa Biblioteka/Human Library Katowice promuje tolerancję wobec różnorodności, kulturę wzajemnego szacunku i dialogu.

Szósta edycja odbyła się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Katowice Marcina Krupy, Honorowym Patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich. Patronatem medialnym objęli *Żywą Bibliotekę* Ultramarina, Dziennik Zachodni i Nasze Miasto. Partnerami wydarzenia byli Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym Oddział Śląsk, Stowarzyszenie Tęczówka, Human Library. W ciągu dwóch dni wydarzenia dokonano blisko 80 „wypożyczeń”.

Fotogaleria:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157610469243677

Pełna miska dla zwierzaka ze schroniska (1-31 października, Filie nr 21 i 31)

Co roku Filie nr 21 i 31 prowadzą w październiku akcję zbiórki karmy i środków czystości dla podopiecznych Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach.

Wśród tegorocznych darów od czytelników znalazły się m.in. karma dla psów i kotów, smycze, zabawki edukacyjne, koce i materiały do wyszczepiania kojców.

SPOTKANIA INTEGRACYJNE ORGANIZOWANE W FILIACH MBP WE WSPÓŁPRACY Z INSTYTUCJAMI EDUKACYJNYMI I OPIEKUŃCZYMI

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach współpracuje z wieloma instytucjami edukacyjnymi i opiekuńczymi. Organizowane w ramach tej współpracy spotkania mają charakter integracyjny. Kierowane są zarówno do osób starszych, uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym z placówek integracyjnych jak i do osób niepełnosprawnych oraz objętych opieką przez zakłady opiekuńcze, domy pomocy czy świetlice środowiskowe.

W ramach działań integracyjnych, MBP współpracuje z wieloma instytucjami, takimi jak: Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny „Karolinka”, Dzienny Dom Pomocy Społecznej Bogucice-Zawodzie, Katowickie *Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych* i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka, Stowarzyszenie „Przystań”, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Świetlica Środowiskowa Św. Agaty, Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowe „Odrodzenie”, Klub Seniora „Zakątek”, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” oraz ze Środowiskowymi Domami Samopomocy dla Niepełnosprawnych, Rodzinnymi Domami Pomocy Społecznej oraz Szkołami i Przedszkolami, które posiadają oddziały lub klasy integracyjne.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach od kilku lat prowadzi różnorodne działania na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i wykluczonych. Jednym z zadań MBP jest zwiększenie udziału tych osób w imprezach kulturalnych, artystycznych i rekreacyjnych. Ponadto, biblioteka stara się promować i prezentować twórczość artystyczną i kulturalną osób niepełnosprawnych.

Cyklicznie w Filii nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej odbywały się spotkania i lekcje biblioteczne pt. „W świecie niewidomych” oraz „Porozmawiajmy o niepełnosprawności”.

W Filii nr 3 regularnie odbywały się spotkania literacko-edukacyjne dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych nr 2 oraz pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7. W Filii nr 3 odbywają się również kiermasze rękodzieła wykonane przez pensjonariuszy, MBP uczestniczyła w zajęciach pozabibliotecznych w ramach działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych, chorych i starszych. We współpracy z Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowym „Odrodzenie”, Filia nr 10 organizowała dla pacjentów zajęcia integracyjne (głośne czytanie, gry i zabawy). Na oddziałach szpitalnych Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka, Filia nr 38 przeprowadzała imprezy edukacyjne (konkursy, zabawy literackie, pomoc w nauce), a Filia nr 27 organizowała spotkania integracyjne i czytanie dla mieszkańców Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej. Z kolei Filia nr 12 prowadziła zajęcia dla osób starszych w Niepublicznym Zakładzie Opiekuńczo-Pielęgnacyjnym „Karolinka”. Filia nr 20 regularnie organizowała wydarzenia literackie dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 25+.

Od wielu lat Biblioteka zatrudnia i przyjmuje na staż osoby o różnym stopniu niepełnosprawności. Umożliwia również odbywanie praktyk podopiecznym Warsztatów Terapii Zajęciowej „Promyk”.

MBP systematycznie stara się likwidować bariery architektoniczne w poszczególnych filiach Biblioteki, które przystosowywane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto, pracownicy wszystkich filii odwiedzają chorych i niepełnosprawnych czytelników, w celu dostarczenia im do domu książek, czasopism i książki mówionej.

Spotkanie z Włodzimierzem Lubańskim (14 grudnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach oraz Fundacja Szansa dla Niewidomych zorganizowały spotkanie z legendą polskiej piłki nożnej, najlepszym strzelcem w historii kadry narodowej – Włodzimierzem Lubańskim. Spotkanie było okazją do wręczenia Włodzimierzowi Lubańskiemu tytułu Idola Stulecia. To specjalne wyróżnienie przyznane przez Fundację, dla osoby szczególnie zaangażowanej w walkę o prawa osób niewidomych, o ich usamodzielnienie i traktowanie na równi z osobami widzącymi.

Fotorelacja ze spotkania: <https://mbp.katowice.pl/galeria/691-spotkanie-z-wlodzimierzem-lubanskim-fotogaleria>

DZIAŁANIA OUTDOROWE

Śląskie Dni Fantastyki (24-25 marca, Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Chorzowie).

W ostatni pracujący weekend marca br. odbył się konwent dla fanów fantastyki – Śląskie Dni Fantastyki – organizowany przez Śląski Klub Fantastyki. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach była jednym z Partnerów wydarzenia. Pracownicy MBP biorący udział w ŚDF prowadzili kiermasz antykwarycznych książek z nurtu fantastyki, zorganizowali gry i zabawy literackie, trzymali pieczę nad sprawnym funkcjonowaniem czytelnicy fantastyki, oferującej wszystkim uczestnikom konwentu możliwość spędzenia czasu przy lekturze.

Agnieszka Gryszka, na co dzień kierownik Filii nr 30, wówczas pracownik Filii nr 16, wygłosiła również prelekcję „Odpryski, Feruchemia, Allomancja i Hemalurgia, czyli odkrywamy Cosmere Brandona Sandersona”.

Link do oficjalnej strony wydarzenia: <http://www.sdf.org.pl/>

Fotogaleria:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10157397469253677

„Głośno o książkach!” happening. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia, Ogród S(ł)ów przy Filii nr 14, ul. Piastów 20).

Dzień obchodzony przez UNESCO od 1995 roku. Ma na celu promocję czytelnictwa i edytorstwa. Przypomina o zagadnieniach z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz praw autorskich.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach co roku organizuje happening „Głośno o książkach!”, do wzięcia w nim udziału zachęca nie tylko dorosłych, ale również młodzież oraz dzieci. W tym roku impreza odbyła się w Ogródku S(ł)ów przy Filii nr 14, towarzyszyło jej kilka innych atrakcji – m.in. spotkanie z aktorką Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” Katarzyną Prudło, która zabrała najmłodszych uczestników imprezy w świat baśni i teatru; łamigłówki literackie i „Tytułomania”, fotościanki, strefa gier planszowych, strefa aktywnego czytania, warsztaty plastyczno-artystyczne czy wspólne czytanie książek dzieciom z

przedszkola. Na zakończenie imprezy odbyło się spotkanie autorskie z Joanną Szarańską, autorką powieści *Kocha, lubi, szpieguje, Cztery płatki śniegu czy Kłopoty mnie kochają*. Udział w imprezie wzięły dzieci z miejskich przedszkoli, uczniowie szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych (grupy zorganizowane) oraz czytelnicy odwiedzający w tym dniu bibliotekę.

Fotorelacja z wydarzenia:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/532-glosno-o-ksiazkach-happening-czytelniczy-w-ogrodzie-slow-fotogaleria>

Biblioteczne planszowanie. Spotkajmy się na Rynku.

Planszówkowa impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży, organizowana przez Filię nr 26 we współpracy z biblioteką szkolną Zespołu Szkół nr 2 (23 maja, Murcki, Rynek).

VII Festyn Biblioteczny „Witamy w Baśniogrodzie” (24 czerwca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36, plac zabaw przy bibliotece)

Po raz siódmy Filia nr 28 zorganizowała rodzinny festyn biblioteczny na powitanie lata. W tym roku wśród przygotowanych atrakcji było m.in. przedstawienie Teatru Trip, występ iluzjonisty Pana Magicznego, bańki-giganty, wspólne czytanie na trawie, zabawy i konkursy literackie oraz sportowe.

Fotorelacja z imprezy:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowiceFilia28/photos/?tab=album&album_id=1886168421404144

Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego (8 września, Ogród Słów przy Filii nr 14, ul. Piastów 20).

Podczas bibliotecznej, katowickiej edycji ogólnopolskiego wydarzenia promującego czytelnictwo i dzieła polskich pisarzy, zachęcaliśmy czytelników do przyłączenia się do wspólnego czytania fragmentów tekstów Antologii Niepodległości oraz samego *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego.

Wydarzenie uświetniło m.in. spotkanie autorskie z Anną Dziewit-Meller, poświęcone książkom z cyklu *Damy, dziewczuchy, dziewczyny*, koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kędzierzynie-Koźlu, dr Izabeli Migocz przy akompaniamencie kwintetu blaszanego Gryfnioki. Członkowie Fundacji im. Grupy Operacyjnej Śląsk 1939 zaprezentowali wyposażenie oraz umundurowanie piechoty Wojska Polskiego z okresu międzywojennego. Zgromadzeni goście wysłuchali również prelekcji poświęconej historii 73. Pułku Piechoty „Żołnierz nie odszedł bez walki”. Udział w Narodowym Czytaniu wzięli również zawodowi żołnierze Wojska Polskiego, którzy zaprezentowali współczesne mundury i sprzęt wojskowy; kuchnia polowa zapewniła możliwość degustacji prawdziwej wojskowej grochówki.

Wśród atrakcji czekających w tym dniu na czytelników był także przygotowany kiermasz książek antykwarycznych, Czytelnia pod Sówką z najciekawszymi i godnymi polecenia wydawnictwami dla dzieci i młodzieży, warsztaty plastyczne.

Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego w Ogrodzie Słów było zwieńczeniem tygodnia niepodległościowego, odbywającego się w Bibliotece pod hasłem *Zaczytana Niepodległa*.

Fotorelacja:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/622-narodowe-czytanie-2018-fotogaleria>

3. Śląskie Targi Książki (12-14 października 2018 r., Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach)

Podczas minionej edycji Śląskich Targów Książki przygotowaliśmy Czytelnię Pod Sówką z literaturą dla najmłodszych, komiksami (dla dużych i małych czytających), książki historyczne oraz te, które przydać się mogą rodzicom oraz pedagogom. Prowadziliśmy również kiermasz książek antykwarycznych, głównie dla dorosłych. Dzieci z kolei zachęcaliśmy do udziału w warsztatach literacko-typograficznych Laboratorium SŁOWA, podczas których nie brakowało trudnych i zapomnianych słów pochodzących z książek Agnieszki Frączek "Jedna literka a zmiana wielka", "Sylaboratorium" i "Innymi słowy" ART Egmont.

Zorganizowaliśmy spotkania autorskie z Magdaleną Majcher i Andrzejem Żakiem, z kolei w strefie bibliotecznej – na stoisku – gościliśmy Aleksandrę Tyl, która podpisywała czytelnikom swoje książki. Podczas trzech dni targów prezentowaliśmy również, przygotowaną wspólnie z Wydawnictwem Wytwórnia, wystawę patriotyzmu widzianego współcześnie „Kto Ty jesteś?”. Fotrerelacja:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/648-slaskie-targi-ksiazki-2018-fotogaleria>

Warto również wspomnieć o tych wydarzeniach, do których włączyły się filie biblioteczne :

- wyprzedaż garażowa, organizowanej we współpracy z Fundacją Cambio (19 maja, Filia 32),
- **II Murckowski Społeczny Festyn Sportowy** ((26 maja, Park Murckowski, Filia 26)
- **Jak nie czytam, jak czytam!** (6 czerwca, godz. 12.00, Rynek w Katowicach, Filia nr 3)
- **Murckowski Jarmark Świąteczny** (2 grudnia, Filia 26), **Jarmark na Nikiszu** (7-9 grudnia, Filia 21)

FORMY PROMOCJI W INTERNECIE

Blogi

Pracownicy biblioteki dbają także o nowoczesną i sprawną promocję w Internecie, redagując blogi Filii bibliotecznych nr: 5Mł i 7, 6, 10, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 25, 30, 31, 32, 35, 36, 38. Dostęp do blogów ze strony www.mbp.katowice.pl.

W lutym 2018 r. ruszył blog ogólnobiblioteczny, prowadzony przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji. Pojawiają się tam recenzje książek, statystyki wypożyczeń, ciekawostki z „życia biblioteki” i inne teksty, przybliżające czytelnikom pracę bibliotekarzy. Adres bloga: <http://mbp.katowice.pl/kronika/blog-mbp>

Fanpage na Facebooku

Dział Metodyki, Analiz i Promocji redaguje ogólnobiblioteczny fanpage oraz otacza wsparciem merytorycznym pracowników prowadzących profile poszczególnych placówek, tj. Filii nr: 3, 6, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 30, 33, 36, 38.

Link do ogólnobibliotecznego profilu:

<https://www.facebook.com/MBPKatowice>

Profil na Instagramie

Na profilu instagramowym Biblioteki, pod adresem: <https://www.instagram.com/mbpwbkato/> zamieszczane są zdjęcia zrobione przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, dokumentujące wydarzenia odbywające się w bibliotece oraz związane z zainteresowaniami pracowników w zakresie kultury i literatury. Instagramowy profil prowadzą również pracownicy Filii nr 28: <https://www.instagram.com/filia28mbp.kato/>

Głównym nośnikiem promocji oraz stałym medium informowania o bieżących działaniach były prasa i Internet – także serwis Biblioteki oraz serwisy i portale, z którymi współpracuje Biblioteka.

Informacja o najważniejszych wydarzeniach organizowanych w Bibliotece jest regularnie, raz w tygodniu, przesyłana do Biura Prasowego Urzędu Miasta Katowice.

Miesięczne kalendarium wydarzeń, wraz z plakatami promującymi, przesyłane jest do instytucji medialnych promujących kulturę oraz wydarzenia odbywające się w Katowicach i na Śląsku.

BEZPOŚREDNIE FORMY PROMOCJI

Lekcje biblioteczne i organizacja wycieczek, jako praktycznej prezentacji sposobów korzystania z Biblioteki, jej agend i zbiorów;

Upowszechnianie adresu oficjalnej strony internetowej Biblioteki www.mbp.katowice.pl oraz informacji tam zamieszczanych;

Informacje o aktualnych wydarzeniach w serwisie Facebook;

Prezentacja nowości książkowych i wydawniczych w serwisie internetowym Biblioteki;

Organizowanie konkursów publikowanych na <https://www.facebook.com/MBPKatowice> w oparciu o nowości wydawnicze lub związanych z rocznicami literackimi oraz działalnością Biblioteki.

Działalność Biblioteki promowana jest również na blogu www.mbp.katowice.pl, gdzie pojawiają się nie tylko recenzje polecanych z księgozbioru tytułów, lecz również informacje o tym co dzieje się w bibliotece, jak wygląda jej działalność „od środka”.

PROMOCJA POPRZEZ FORMY WYDAWNICZE

- gazetki popularyzujące działalność Biblioteki w środowisku lokalnym. Zawierają informacje na temat nowości książkowych, oferowanych usług oraz organizowanych imprez w sieci Miejskiej Biblioteki Publicznej

- plakaty, ulotki, zakładki do książek, zaproszenia powiadamiające i zachęcające do odwiedzania filii MBP w Katowicach oraz informujące o akcjach i imprezach, redagowane przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, wykonywane w Dziale Pracownia Plastyczna;

- media lokalne i portale internetowe informujące o wydarzeniach kulturalnych w regionie, zamieszczały informacje o odbywających się w bibliotece imprezach i realizowanych projektach

- regularnie ukazuje się informacja o działalności Biblioteki w miesięcznikach *Ultramarina*, *Nasze Katowice*, *Moje 1000lecie*, *Piotrowice i okolice* oraz w kwartalniku *Nasza Koszutka*.

WSPÓLPRACA Z FUNDACJAMI I ORGANIZACJAMI

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach współpracuje z ponad 150 różnymi placówkami oświatowymi, instytucjami kulturalnymi i organizacjami społecznymi; z wieloma firmami i wydawnictwami oraz z władzami miasta.

Każda filia Biblioteki posiada stałą sieć placówek z którymi współdziała, a bibliotekarze starają się ciągle ją poszerzać i uzupełniać w taki sposób, aby każda z grup czytelników – szczególnie najmłodszych i niepełnosprawnych – miała dostęp do literatury i informacji oraz brała czynny udział w organizowanych inicjatywach. Ponadto podjęto współpracę z następującymi fundacjami i organizacjami:

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach w zakresie kampanii społecznych podnoszących świadomość społeczną na temat krwiodawstwa, w ramach której odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży. W siedzibie RCKiK stworzono punkt wymiany książek dla krwiodawców, podczas corocznej akcji „Wampiriada” obdarowywani książkami biblioteki są wszyscy oddający w tym dniu krew.

Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk”, Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”, a także organizuje indywidualne zajęcia praktyczne oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla grupy osób – podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

Fundacja Orange, Fundacja Dzieci Niczyje – współpracujemy w ramach akcji *Dzień Bezpiecznego Internetu*. W wielu filiach MBP w lutym odbyły się zajęcia, lekcje biblioteczne i warsztaty komputerowe, podejmujące problem bezpieczeństwa dziecka w sieci.

Fundacja Św. Mikołaja – Biblioteka bierze udział w akcji Oddaj Stary Telefon Świętemu Mikołajowi. Ideą przedsięwzięcia jest zbiórka starych telefonów komórkowych, które przekazane zostaną firmie recyklingowej. W zamian firma dofinansuje działalność Fundacji – otrzymane środki przekazane zostaną na Stypendia Św. Mikołaja.

Stowarzyszenie Przyjaciół Dąbrówki Małej i Burowca – współorganizacja spotkań podróżniczych, autorskich oraz z ciekawymi ludźmi, w Filii nr 20, przy ul. Strzelców Bytomskich 21.

Polskie Forum Migracyjne – Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach przystąpiła do projektu Migroteka 2, prowadzonego przez Fundację Polskie Forum Migracyjne (PFM). Migroteka jest to inicjatywa na rzecz promocji wiedzy o migrantach i uchodźcach. W ramach współpracy zawartej z Fundacją, Czytelnicy Biblioteki mają bezpłatny dostęp do księgozbioru poświęconego tematyce uchodźstwa, migracji, międzykulturowości, cudzoziemców oraz mniejszości narodowych. Publikacje w językach polskim i angielskim dostępne są w Filii nr 35 (Obcojęzycznej), mieszczącej się przy ul. Słowackiego 20 w Śródmieściu.

Hospicjum Św. Franciszka w Katowicach – w ramach współpracy w wybranych filiach Biblioteki odbyły się w styczniu spotkania edukacyjne dla dorosłych oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży, prowadzone przez pracowników hospicjum

kulTUralnie – kulTUralnie to inicjatywa organizowana w ramach Olimpiady „Zwolnieni z teorii”, realizowana przez uczniów III Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Katowicach. W ramach współpracy przy tejże inicjatywie odbywają się, w śląskich ośrodkach kultury, cykliczne spotkania. Spotkania te mają na celu uświadomienie młodzieży, iż kultura obecna jest w każdym aspekcie życia, dzięki czemu powinna być otwarcie dostępna dla wszystkich, niezależnie od wieku, pozycji zawodowej czy zainteresowań.

Konwersacje i kursy nauki języków obcych: niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego i japońskiego – w ramach współpracy wolontariackiej w Filii nr 35 Obcojęzycznej odbywały się bezpłatne kursy językowe dla czytelników (zapisy). Prowadzone przez wolontariuszy posiadających dyplomy potwierdzające znajomość języka na poziomie pozwalającym na nauczanie innych, cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród czytelników. Zajęcia odbywały się cyklicznie.

Film i Miasto – w ramach współpracy z Galerią Architektury przy Stowarzyszeniu Architektów Polskich oraz Silesia Film, w Filii nr 25 MBP odbyła się projekcja filmu *Bloki* Konrada Królickiego, który po projekcji opowiedział o swoim filmie i pracy nad nim. Spotkanie zakończyła prelekcja prof. Ryszarda Nakoniecznego, połączona z oprowadzaniem po Osiedlu Tysiąclecia (12 maja, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

Centrum Społecznościowe – Nasze Załęże – I etap – projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu Biblioteka organizuje w Filii nr 3 w Katowicach-Załężu wydarzenia dla dzieci i młodzieży, pod szyldem „Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie”.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I MEDIAMI

Biblioteka Narodowa – 14 grudnia 2018 r Biblioteka Narodowa oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zawarły umowę o współpracy w ramach ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, obejmującą prowadzenie jednolitej działalności bibliotecznej i informacyjnej dzięki pracy we wspólnym środowisku katalogowym.

Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego – w ramach współpracy Biblioteka promuje wydarzenia w Filharmonii otrzymując za to comiesięcznie zaproszenia na koncerty.

Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego – biblioteka dystrybuje materiały reklamowe instytucji w filiach. Teatr przekazuje zaproszenia na spektakle z przeznaczeniem na nagrody dla czytelników. MBP zaprasza aktorów Teatru Śląskiego do brania udziału w wydarzeniach kulturalnych przez nią organizowanych.

Teatr Nowy w Zabrze – biblioteka dystrybuje materiały reklamowe oraz repertuary teatru w filiach. W zamian teatr przekazuje kilka zaproszeń na dowolnie wybrane spektakle.

Silesia on Board – portal internetowy promujący wydarzenia związane z grami planszowymi, mającymi miejsce na Śląsku. Na profilu facebookowym SoB promowane są planszówkowe imprezy w Bibliotece.

SPONSORING

Darowizny książkowe od wydawnictw, przeznaczone dla uczestników akcji Ferie z Książką:

Wydawnictwo Media Rodzina (6 szt.) – 194,70 zł

Krytyka Polityczna (11 szt.) – 328,90 zł

Wydawnictwo Zakamarki (5 szt.) – 184,50 zł

Wydawnictwo Dwie Siostry (10 szt.) – 299, 00 zł

Mała Kurka (6 szt.) – 202,00 zł

Poławiacze Pereł (8 szt.) – 189,34 zł

Darowizny książkowe od wydawnictw, przeznaczone dla uczestników akcji Lato z Książką:

Poradnia K (4 szt.) – 118,96 zł

Zielona Sowa (9 szt.) – 217,37 zł

Burda Książki (1 szt.) – 20,00 zł

Dlaczemu (40 szt.) – 568,00 zł

GW Foksal (16 szt.) – 288,78 zł

Zakamarki (15 szt.) – 410,52 zł

Mała Kurka (7 szt.) – 246,00 zł

Nasza Księgarnia (18 szt.) – 354,00 zł

Alegoria (10 szt.) – 248,80 zł

Egmont (3 szt.) – 101,97 zł

Fundacja Kultury Polskiej ING (120,00 zł)

Media Rodzina (5 szt.) – 128,70 zł

Wydawnictwo Jedyne Takie (1 szt.) – 25,60 zł

Skrzat (1 szt.) – 15,92 zł

PWN (4 szt.) – 162,42 zł

Poławiacze Pereł (4 szt.) – 75,98 zł

Pozostałe darowizny książkowe:

Wydawnictwo Czarne (21 szt.) – 740,00 zł

Wydawnictwo Publicat (5 szt.) – 179,50 zł

Za udział w konkursie Novae Res (3 szt.) – 117,00 zł

Darowizny od wydawnictw na konferencję OBRAZ/słowo/Biblioteka:

Zakamarki (9 szt.) – 322,10 zł

Polarny Lis (16 szt.) – 596,40 zł

Publicat (5 szt.) – 179,50 zł

Ezop (3 szt.) – 96,00 zł

Papilon (9 szt.) – 329,26 zł

Zielona Sowa (6 szt.) – 169,67 zł

Adamada (8 szt.) – 219,20 zł

Tadam (7 szt.) – 236,70 zł

Widnokrąg (14 szt.) – 368,70 zł

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne (1 szt.) – 59,90 zł

Wydawnictwo Fundacji Animacja (4 szt.) – 200,00 zł

Przygotowalnia (4 szt.) – 146,60 zł

Dwie Siostry (5 szt.) – 161,90 zł

NonStopComics (5 szt.) – 263,70 zł

Egmont (31 szt.) – 854,69 zł

Wytwórnia (3 szt.) – 119,00 zł

Media Rodzina (4 szt.) – 126,90 zł

TAKO (83 szt.) – 2543,30 zł

Timof Comics (1 szt.) – 49,00 zł

Wydawnictwo komiksowe (1 szt.) – 198,00 zł

Instytut Kultury Popularnej (17 szt.) – 238,80 zł

Wydawnictwo WAB (10 szt.) – 401,90 zł

Pozostałe darowizny rzeczowe:

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach – 19 paczek z grami planszowymi, krzyżówkami oraz gadżetami tematycznymi

8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

8.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia

Stan zatrudnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach na dzień 31.12.2018 r. wynosił 182 osoby, co stanowiło 178,125 etatu przeliczeniowego, w tym: 172 osób pełnozatrudnionych oraz 10 osób niepełnozatrudnionych. Z pracujących wyłączono 11 osób, których stosunek pracy uległ zawieszeniu w związku z : urlopem wychowawczym - 8 osób, świadczeniem rehabilitacyjnym - 1 osoba, urlopem bezpłatnym - 2 osoby.

Wykonanie na dzień 31.12.2018 r. stanowiło 96,5 % zatrudnienia planowanego.

Miejska Biblioteka Publiczna zatrudnia 11 osób niepełnosprawnych z różnego typu dysfunkcjami, w tym:

- 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 3 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności.

W 2018 roku przyjęto do pracy 20 osób, 1 osoba zmieniła wymiar czasu pracy z całego na 3/4 etatu, 1 osoba zmieniła wymiar czasu pracy z 1/2 na cały etat oraz 1 osoba wróciła po

urlopie wychowawczym. Natomiast 21 osób rozwiązało umowę o pracę, 11 osób na mocy porozumienia stron, 7 osób z upływem czasu na który była zawarta, 1 osoba bez zachowania okresu wypowiedzenia i 1 osoba za wypowiedzeniem przez pracownika.

Struktura zatrudnienia w dniu 31.12.2018 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach przedstawiała się następująco:

- pracownicy merytoryczni: 135 osób tj. 134,75 etatu 75,65 % ogółu pracowników,
- pracownicy administracyjni: 27 osób tj. 24,875 etatu 13,96 % ogółu pracowników,
- pracownicy obsługi: 20 osób tj. 18,5 etatu 10,39 % ogółu pracowników.

W dniu 31.12.2018 r. wykształcenie kierunkowe (średnie i wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa) posiada 83,7 % ogółu pracowników merytorycznych a 73,3 % pracowników merytorycznych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym z zakresu bibliotekoznawstwa.

Aby zapewnić wysoką jakość świadczonych usług dużą wagę przykładają się również do kompetencji osobowościowych zatrudnionych osób, jak np. właściwe funkcjonowanie w grupie, budowanie odpowiednich relacji z użytkownikami Biblioteki.

Pracownicy administracyjni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	20	74,1
wykształcenie średnie	7	25,9
RAZEM	27	100

Pracownicy merytoryczni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	120	88,9
w tym: wyższe bibliotekarskie	99	73,3
wykształcenie średnie	15	11,1
RAZEM	135	100

8.2. Średnia płaca brutto w przeliczeniu na etat z uwzględnieniem wszystkich składników: tzn. płaca zasadnicza, dodatki: funkcyjny, stażowy, inne, premie (bez nagród):

- zarząd 6.261,45 zł,
- pracowników merytorycznych 3.202,35 zł,
- pracowników administracyjnych 3.703,31 zł,
- pracowników obsługi 2.379,22 zł.

8.3. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym

W 2018 roku studiowało 3 pracowników Biblioteki

Pracownicy merytoryczni

studia podyplomowe

- bibliotekoznawstwo – 1 osoba

studia doktoranckie

- filologia polska - 1 osoba
- literaturoznawstwo - 1 osoba

8.4. Udział pracowników w innych formach doskonalenia zawodowego:

Szkolenia indywidualne z metodyki pracy z grami planszowymi prowadzone w filiach przez pracownika Działu Metodyki, Analiz i Promocji – wg zapotrzebowania.

W związku z zakupem nowego systemu bibliotecznego Prolib, w dniach od 3 do 25 września odbywały się szkolenia dla bibliotekarzy. W Filii nr 11 szkolili się pracownicy innych filii, wraz z bibliotekarzem systemowym, w dyrekcji z kolei odbyło się szkolenie dla pracowników Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów oraz Działu Obsługi Sieci i Kontroli Zbiorów.

OBRAZ/słowo/Biblioteka – konferencja szkoleniowa dla bibliotekarzy (15,16 listopada 2018 r., Filia nr 17 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach oraz Filia Dąb Miejskiego Domu Kultury Koszutka (ul. Krzyżowa 1).

Konferencja OBRAZ/słowo/Biblioteka zorganizowana dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniach 15-16 listopada 2018 r. zgromadziła 201 uczestników, gości, pracowników bibliotek i ośrodków edukacyjnych.

Pierwszy dzień, poświęcony książce obrazkowej, rozpoczęły wykłady ekspertów zajmujących się literaturą dziecięcą w sposób badawczy oraz praktyczny. Profesor Grzegorz Leszczyński, doktor Krystyna Rybicka i Małgorzata Swędrowska, Magdalena Kłos-Podsiadło omawiali obecność książki obrazkowej we współczesnym dyskursie o literaturze i promocji czytelnictwa. Prezentacje wydawców proponujących czytelnikom tego typu książkę pozwoliły obecnym na konferencji bibliotekarzom przekonać się o - dotychczas nie zawsze uświadamianych - walorach książek bez tekstu. Warsztaty kończące pierwszy dzień konferencji stanowiły idealne podsumowanie zdobytej wiedzy pozwalając wykorzystać ją w praktyce.

Dzień drugi konferencji oscylował tematycznie wokół komiksu, którego obecność w bibliotece jest wciąż, dla wielu, trudna i dyskusyjna. O historii komiksu w Polsce, rozwoju rynku związanego z powieścią graficzną oraz dobrych praktykach pracy prospołecznej i bibliotekarskiej związanej z oferowaniem czytelnikom komiksów mówili przedstawiciele uczelni wyższych, fundacji, a także wydawnictw specjalizacyjnych. Warsztaty prowadzone przez znanych młodych i nagradzanych twórców komiksu - Berenikę Kołomycką, Daniela Chmielewskiego i Edytę Bystron, pozwoliły uczestnikom konferencji dostrzec bogactwo metod pracy z czytelnikiem w oparciu o komiks.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród uczestników wskazuje na to, iż zdobyte podczas konferencji wiedza i umiejętności będą zdecydowanie przydatne w pracy bibliotekarzy (odpowiedziało tak 67,3% badanych). Materiały konferencyjne, w skład których wchodziły

pakiety promocyjne, książki obrazkowe i katalogi wydawców są, w ocenie respondentów, bogate, ciekawe i wzmacniające zainteresowanie omawianą tematyką, pomocne w pracy z czytelnikami i stanowią świetną bazę do wyboru literatury do biblioteki. W konferencji udział wzięło 201 osób.

Udział pracowników w szkoleniach zewnętrznych i konferencjach:

L.p.	Szkolenie/konferencja	Liczba osób	Data	Miejsce
1	Prezentacja serwisów ACADEMICA i POLONA	1	15.03.2018	Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach
2	KON-gres - spotkanie organizatorów imprez fanowskich	1	17-18.03.2018	Wrocław, Dolnośląska Biblioteka Publiczna
3	XIV Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego	2	20.03.2018	Miejski Dom Kultury Lubliniec
4	Szkolenie i egzamin Kwalifikacyjny na stanowisku elektryka	1	12.03.2018	Katowice
5	Szkolenie ZUS	2	11.04.2018	Chorzów
6	XXIV Targi Wydawców Katolickich, Konferencja naukowa: Wszystko przed nami? Przyszłość w literaturze dziecięcej, młodzieżowej i fantastycznej	2	12-14.04.2018	Warszawa
7	Konferencja-dydaktyka typografii. „Uczyć litery/uczyć literą”	1	14.04.2018	Kraków
8	Szkolenie ZUS	2	18.04.2018 r.	Chorzów
9	Seminarium EPALE „O nieograniczonych możliwościach bibliotekarzy”	1	24.04.2018	Katowice
10	Konferencja „Książka dobrze zaprojektowana – zacznijmy od dzieci”	8	11.05.2018	Katowice
11	Warszawskie Targi Książki	3	17.05.2018	Warszawa
12	Miejska Biblioteka Publiczna w Sosnowcu (konsultacje z bibliotekarzem systemowym)	1	22.05.2018	Sosnowiec
13	Szkolenie ZUS	2	23.05.2018	Chorzów
14	RODO w dziale kadr	1	08.06.2018	Katowice
15	III Spotkanie Bibliotekarzy Gminy Bobrowniki	2	14.06.2018	Sączów

16	Sygnity Business Solution SA – szkolenie z zakresu administracji systemu PROLIB	1	04.07.2018	Zabrze
17	Sygnity Business Solution SA- szkolenie dla bibliotekarzy - moduł Wypożyczalnia i Magazyn systemu PROLIB	50	3.09-14.09.2018	Katowice
18	Szkolenie dla bibliotekarza systemowego	1	20.09.2018	Katowice
19	V Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kultura czytelnicza młodego pokolenia”	2	23-25.09.2018	Łódź
20	Sygnity Business Solution SA- szkolenie dla bibliotekarzy - moduł Opracowanie systemu PROLIB	8	24.09-25.09.2018	Katowice
21	Sygnity Business Solution SA- szkolenie dla bibliotekarzy - moduł Skontrum i Ubytki systemu PROLIB	5	25.09.2018	Katowice
22	Seminarium Informatyczne Questy w bibliotece	1	29.09.2018	Kraków
23	Opowiedz jak było... prezentacja interaktywnej platformy internetowej	14	8.10.2018	Katowice
24	"Biblioteki otwarte dla wszystkich" - szkolenia dla bibliotekarzy z obsługi niepełnosprawnego czytelnika i promocji	13	22.10.2018	Katowice
25	Konferencja Sztuka czytania- Sztuka książki	4	24.10.2018	Gliwice
26	XXII Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie	2	25-26.10.2018	Kraków
27	Konferencję szkoleniową OBRAZ/słowo/Biblioteka	67	15-16.11.2018	Katowice
28	Wrocławskie Targi Książki	1	29.11.2018	Wrocław
29	Targi Książki Historycznej	1	30.11.2018	Warszawa
30	Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Biblioteki multimożliwości. Nowe technologie i nowe przestrzenie”	2	3-5.12.2018	Zielona-Góra
31	Szkolenie dla moderatorów DKK	1	10-11.12.2018	Warszawa

9. Finansowanie

9.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2018 r., ogółem 12.060.954,61 zł. zł

9.2. Koszty utrzymania, ogółem 1.759.825,61 zł zł

(wzięto pod uwagę jedynie: opał, gaz, energię elektryczną, energię ciepłą, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).

9.3. Dochody własne, ogółem 365.295,25 zł (bez darowizn ujętych w pkt. 9.4)

(uwzględniono m.in. kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, opłaty za kary czytelnicze – legitymacje, darowizny pieniężne, odsetki bankowe, inne dochody z działalności gospodarczej).

9.4. Darowizny rzeczowe o wartości 163.025,06 zł:

- książki do księgozbioru,
- książki na kiermasz,
- meble – stoliki, biurka, szafki, regały, krzeselka, ekran,
- sprzęt AGD – lodówka,
- artykuły spożywcze,
- ekspozycja kwiatowa

9.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę: 691.575,36 zł

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 220.925,27 zł

-172.000 zł - Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych w ramach Programu Wieloletniego - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.

- 14.783,07 zł – Instytut Książki Program MKiDN:– tytuł projektu: zadanie pn.: OBRAZ/słowo/Biblioteka, w ramach Programu Partnerstwo dla książki,

- 34.142,20 zł - z Instytutu Książki - Program MKiDN – tytuł projektu: zadanie pn.: Zakup systemu bibliotecznego PROLIB, w ramach Programu Infrastruktura Kultury,

9.5.3 Z innych źródeł: 17.932 zł

- 2.100 zł- Dotacja celowa z Rady jednostki Pomocniczej nr 8 Osiedle Witosa Organizacja w Filii nr 12 cyklu wydarzeń Dzielnicy Klub Dyskusyjny,

- 10.467 zł Dotacja z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Działanie kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie będące elementem projektu pn.: Centrum Społecznościom – Nasze Załęże – I etap,

- 5.365 zł Dotacja z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Działanie kulturalne oraz rekreacyjne uzupełniające wsparcie w ramach programów aktywności lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego, będące elementem projektu pn.: Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego – I etap,

9.5.4. Budżet partycypacyjny (obywatelski): 442.718,09 zł

- przeznaczenie:
- Zakup książek i audiobooków oraz czasopism dla wskazanych filii w ramach budżetu obywatelskiego - **333.600 zł**,
- Zakup sprzętu komputerowego oraz odnowienie i wyposażenie dla wskazanych filii w ramach budżetu obywatelskiego – **61.694,49 zł**,
- Działalność kulturalno-oświatowa w wybranych filiach - **38.430,76 zł**,
- Modernizacja sceny i aranżacja okien w sali koncertowej Filii nr 14 MBP w Katowicach **8.992,84 zł**.